

Rozvoj mikroregionu Šternbersko se zaměřením na nabídku volnočasových aktivit dětí předškolního věku

Bc. Markéta Konupková

Diplomová práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Markéta Konupková
Osobní číslo: M17602
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia: Kombinovaná
Téma práce: Rozvoj mikroregionu Šternbersko se zaměřením
na nabídku volnočasových aktivit dětí předškolního věku

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Pomocí odborné literární rešerše vymezte hlavní pojmy spojené s funkcí mikroregionu a úlohou volnočasových aktivit.

II. Praktická část

- Proveďte komparaci volnočasových aktivit v ČR a vybraných zemích EU.
- Popište a analyzujte současný stav nabídky volnočasových aktivit pro děti předškolního věku v mikroregionu Šternbersko.
- Na základě analýzy vytvořte projekt pro podporu volnočasových aktivit v mikroregionu a podrobně ho finanční, časové a rizikové analýze.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Forma zpracování diplomové práce: Tisková/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010, 203 s. ISBN 978-80-7431-038-6.
- KAPLÁNEK, Michal a kol. *Volný čas a jeho význam ve výchově*. 1. vyd. Praha: Portál, 2017, 208 s. ISBN 978-80-262-1250-8.
- OBERHUEMER, Pamela, Inge SCHREYER a Michelle J. NEUMAN. *Professionals in Early Childhood Education and Care Systems: European Profiles and Perspectives*. 1st ed. Leverkusen: Barbara Budrich, 2010, 525 s. ISBN 978-3-86649-249-3.
- RODRIGUEZ DE LA VEGA, Lia a Walter N. TOSCANO. *Handbook of Leisure, Physical Activity, Sports, Recreation and Quality of Life. International Handbooks of Quality-of-Life*. 1st ed. Cham: Springer, 2018, 451 s. ISBN 978-3-319-75528-1.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Markéta Slováková**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: **6. ledna 2020**
Termín odevzdání diplomové práce: **21. dubna 2020**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 20. 4. 2020

Jméno a příjmení: Bc. Markéta Konupková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na nabídku volnočasových aktivit pro předškolní děti v mikroregionu Šternbersko. Volnočasové aktivity jsou důležitou součástí života dětí a přispívají k rozvoji jejich osobnosti. V rámci řešení byla využita metoda analýzy a také komparace se Slovenskem a Švédskem. V práci byl vytvořen projekt nového zájmového kroužku spolu s vytvořením spolku v obci Komárov. Projekt by měl přispět k rozvoji mikroregionu prostřednictvím rozšíření nabídky volnočasových aktivit předškolních dětí.

Klíčová slova: mikroregion, předškolní děti, komparace, volnočasové aktivity

ABSTRACT

The thesis is focused on the offer of leisure activities for preschool-age children in the Šternberk Microregion. Leisure activities are an important part of children's lives and contribute to the development of their personality. The method of analysis was used as well as comparison with Slovakia and Sweden. In this work a project of a new interest group in the village of Komárov has been created, which relates to a founding of an association. The project should contribute to the development of the microregion by expanding the range of leisure activities for preschool-age children.

Keywords: the microregion, preschool-age children, comparison, leisure activities

Ráda bych poděkovala vedoucí diplomové práce Ing. Markétě Slovákové, za trpělivost, užitečné rady a připomínky při zpracování mé diplomové práce.

Poděkování patří také mé rodině, která mě po celou dobu mého studia podporovala.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 REGIONÁLNÍ POLITIKA	12
1.1 ZÁKLADNÍ POJMY	13
1.1.1 Region	13
1.1.2 Mikroregion.....	14
1.1.3 MAS	14
1.1.3.1 MAS Šternbersko.....	15
1.2 STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	15
1.2.1 Strategické dokumenty	16
1.2.2 Financování	16
2 VOLNÝ ČAS DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	17
2.1.1 Volný čas.....	17
2.1.2 Zájmová činnost	18
2.1.2.1 Kritéria rozdělení zájmových činností	18
2.1.3 Předškolní období dítěte.....	19
2.1.3.1 Charakteristika předškolního období	20
2.2 VÝCHOVA VE VOLNÉM ČASE	21
2.2.1 Funkce výchovy ve volném čase.....	21
2.2.2 Subjekty, které se podílejí na výchově ve volném čase	22
3 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY V ČR A ZEMÍCH EU	23
3.1 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY PŘEDŠKOLNÍCH DĚTÍ V ČR	23
3.1.1 Předškolní vzdělávání	23
3.1.2 Zájmové kroužky	24
3.1.2.1 Střediska pro volný čas dětí a mládeže (DDM)	24
3.1.2.2 Základní umělecké školy (ZUŠ).....	25
3.1.2.3 Jazykové školy	26
3.1.2.4 Mateřská centra.....	26
3.1.2.5 Family Pointy.....	26
3.1.2.6 NNO.....	27
3.1.2.7 Obce	27
3.2 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY VE VYBRANÝCH ZEMÍCH EU.....	28
3.2.1 Slovenská republika	28
3.2.2 Švédsko	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
4 KOMPARACE VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT V ČR A VYBRANÝCH ZEMÍCH EU	34
4.1 POČET DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO A MLADŠÍHO ŠKOLNÍHO VĚKU	35
4.2 CELKOVÁ MÍRA PLODNOSTI.....	36
4.3 SYSTÉMY ŘÍZENÍ VOLNÉHO ČASU	39
5 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU ŠTERNBERSKO	41

5.1.1	Město Šternberk	42
5.2	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OBCÍCH	42
5.3	PROJEKTY MIKROREGIONU	43
5.3.1	Rozpočet.....	45
5.4	NABÍDKA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH	45
5.4.1	Zájmové kroužky při základních a mateřských školách	46
5.4.2	Základní umělecké školy a jazykové školy	47
5.4.3	Spolky a kluby, zájmové kroužky, mateřská centra a ostatní aktivity	48
5.4.4	Výsledky dotazníkové šetření	50
5.4.5	Zhodnocení, návrhy a doporučení	52
6	NÁVRH PROJEKTU.....	54
6.1	CÍLE PROJEKTU.....	54
6.2	CÍLOVÁ SKUPINA	54
6.3	ZALOŽENÍ SPOLKU.....	54
6.3.1	Stanovy spolku PRO DĚTI Komárov z.s.....	55
6.3.2	Vznik spolku	60
6.4	SWOT ANALÝZA	61
6.5	ZÁJMOVÝ KROUŽEK	62
6.6	MÍSTO A ČAS	64
6.7	PROPAGACE.....	64
6.8	NABÍDKA ČINNOSTÍ ZÁJMOVÉHO KROUŽKU.....	64
6.9	ČASOVÁ ANALÝZA PROJEKTU.....	65
6.10	FINANČNÍ ANALÝZA	66
6.10.1	Náklady na zahájení činnosti	68
6.10.2	Provozní roční náklady	68
6.10.3	Rozpočet obce	69
6.11	RIZIKOVÁ ANALÝZA	70
6.12	ZHODNOCENÍ PROJEKTU	70
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	73
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	83
	SEZNAM OBRÁZKŮ	84
	SEZNAM TABULEK.....	85
	SEZNAM PŘÍLOH.....	86

ÚVOD

Volný čas je nedílnou součástí každodenního života dětí i dospělých. Volnočasové aktivity předškolních dětí podporují jejich zdravý vývoj, a s pomocí pohybových, dovednostních, znalostních, či tvůrčích činností přispívají k rozvoji jejich osobnosti. Dětem předškolního věku se nabízí spousta možností využití jejich volného času.

Každý jedinec tráví svůj volný čas po svém. U předškolních dětí jsou však hlavními organizátory jejich rodiče. Správná motivace a podpora ze strany rodičů, vede k vytvoření pozitivních návyků již v předškolním věku. Rodiče jsou vzorem pro své děti a měli by jim ukázat, jak správně využívat svůj volný čas. Ať již společnými aktivitami či návštěvou různých zájmových zařízení. Dítě si vytvoří kladný vztah např. ke sportu či jiným zájmovým činnostem a zjistí, co ho baví. Této činnosti se pak může věnovat i do budoucna a nadále ji rozvíjet.

Největším problémem v dnešní době je nástup informačních technologií, které každodenně ovlivňují život dětí i dospělých. Děti tráví spoustu času u svých mobilních telefonů, počítačů, tabletů či notebooků. Tato ze začátku nevinná zábava může postupně přejít v závislost a mít negativní vliv na jejich další rozvoj. Týká se to už i předškolních dětí. Na vině mohou být rodiče, kteří buď nemají čas, nebo jsou špatným příkladem pro své děti.

Cílem diplomové práce je rozšířit nabídku volnočasových aktivit předškolních dětí v mikroregionu Šternbersko. Na základě analýzy vytvořit projekt na podporu volnočasových aktivit předškolních dětí ve vybrané obci a přispět k rozvoji mikroregionu.

Práce je členěna do šesti kapitol. První tři kapitoly, které spadají do teoretické části vymezují hlavní pojmy spojené s funkcí mikroregionu a úlohou volnočasových aktivit. Pomocí odborné literární rešerše je popsána regionální politika, volný čas dětí předškolního věku a volnočasové aktivity v ČR a zemích EU. Praktická část je rovněž členěna na tři kapitoly. První kapitola se zabývá komparací volnočasových aktivit předškolních dětí v ČR a vybraných zemích EU. Město Šternberk spolupracuje se slovenským městem Dobšiná a švédským Kungsbackem. Z tohoto důvodu, byly ke komparaci vybrány uvedené země. Následuje analýza současného stavu nabídky volnočasových aktivit předškolních dětí v mikroregionu Šternbersko. V poslední části diplomové práce je vytvořen projekt.

V práci byly použity metody analýzy, deskripce a komparace. Informace a podklady pro tuto práci jsou čerpány z právních předpisů, odborné literatury a internetových zdrojů.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem diplomové práce je popsat a analyzovat stav nabídky volnočasových aktivit předškolních dětí v mikroregionu Šternbersko. Na základě výsledků analýzy vypracovat projekt ve vybrané obci mikroregionu a přispět k jeho rozvoji.

Cílovou skupinou jsou děti předškolního věku.

V teoretické části jsou pomocí odborné literární rešerše vymezeny hlavní pojmy spojené s funkcí mikroregionu a úlohou volnočasových aktivit. Jsou zde také popsány volnočasové aktivity v zemích EU, konkrétně ve Švédsku a Slovensku.

Praktická část diplomové práce začíná komparací volnočasových aktivit ČR, Slovenska a Švédska. Poté je popsán a analyzován současný stav nabídky volnočasových aktivit v mikroregionu Šternbersko.

Na základě výsledků analýzy nabídky volnočasových aktivit předškolních dětí v mikroregionu Šternbersko je vypracován daný projekt.

V diplomové práci jsou použity metody deskripce, komparace a analýzy. V rámci projektu je použita SWOT analýza, finanční, časová a riziková analýza. Harmonogram projektu je zobrazen pomocí Ganttova diagramu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ POLITIKA

Téměř v každém státu existují jak prosperující, tak zaostalé regiony, které spolu s nepříznivými podmínkami, brání jejich rozvoji. Rozvoj regionu je důležitý, zejména pro udržování či růst blahobytu jeho obyvatel. Budeme tedy hovořit o regionální politice.

Významný rozmach regionální politiky na našem území nastal až v roce 2004, v souvislosti se vstupem do Evropské Unie (dále jen EU). Do té doby, byla regionální politika na našem území více méně opomíjena. Především před rokem 1989 v tehdejší Československu. Se vstupem do EU nastala možnost čerpání finančních zdrojů ze strukturálních fondů v zájmu podpory regionálního rozvoje, jak uvádí Jáč. (2010, str. 39)

Existují různé definice pojmu regionální politika. Podstata tohoto pojmu však zůstává zachována. Dle Malacha (2004, str. 370), lze regionální politiku definovat následovně. *„Obecně lze regionální politiku definovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů, vedoucích ke snížení příliš velkých rozdílů v sociálně-ekonomické úrovni jednotlivých regionů“.*

Provádění regionální politiky můžeme rozdělit na úroveň státní a regionální. V obou případech je prováděna příslušnými orgány, které jsou zaměřeny na určitou problematiku. Státní tzv. republiková úroveň je zaměřena na předem vymezené regiony, kterou zajišťují ústřední orgány státní správy a má především selektivní charakter. Na rozdíl od úrovně regionální, která má celoplošný charakter a je prováděna orgány regionální samosprávy (VÚSC). Tato úroveň je zaměřena na vnitroregionální politiku, která se vyznačuje vazbou na obce, mikro-regiony a okresy. Samotná realizace regionální politiky v ČR pak nastává na základě programových dokumentů, které zajišťují již zmíněné orgány na příslušných úrovních. (ISAP, © 2011)

Cílem regionální politiky je tedy přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů, snižovat jejich rozdíly a podporovat jejich hospodářský a sociální rozvoj. Na tuto oblast je zaměřena také regionální politika EU, která ve vztahu k průměru EU podporuje zaostávající a strukturálně postižené venkovské oblasti a bojuje s nezaměstnaností. Soulad mezi systémem regionální politiky v ČR je proto nutné dodržovat s praxí EU. (ISAP, © 2011)

Jak uvádí Kraftová a kol. (2016, str. 87), hraje v rámci efektivního rozvoje regionu jeho obyvatelstvo velmi významnou roli. Cílem sociálně-ekonomického rozvoje je vést dlouhý a kvalitní život lidí. Kvalitu života venkovského obyvatelstva a stabilitu osídlení

venkovského prostoru ovlivňují zejména zhoršující se demografická situace, nevyhovující dopravní obslužnost a nízká úroveň občanské a technické vybavenosti obce. (Wokoun a kol., 2007, str. 123)

1.1 Základní pojmy

Nejdříve je třeba vymezit základní pojmy, týkající se dané problematiky, tj. region, druhy regionů, mikroregion a místní akční skupiny.

1.1.1 Region

Definici tohoto pojmu, lze vyjádřit dle dostupných publikací různými způsoby. Dle Čadila (2010, str. 2) lze způsob, jakým je region vymezen označit za regionalizaci. Existují zde dva základní způsoby regionalizace. Prvním z nich je vytyčení regionu jako území, které se vyznačuje určitými společnými znaky. Obvykle je při analýze pracováno s administrativně vymezenými regiony, z hlediska dostupnosti statistických dat. V tomto případě se jedná o kraje, státy nebo nadnárodní celky, jejichž základním společným znakem je společná samospráva, respektive státní správa. Druhý způsob lze označit jako funkční vymezení regionu, který je založen na sledování zejména ekonomických vazeb mezi jednotlivými subjekty v území.

Podle Jáče (2010, str. 14-15), je nutné rozlišit, na jaké geografické úrovni je rozvoj regionu zkoumán. Rozlišujeme například úroveň mezoregionální, mikroregionální nebo makroregionální.

Úrovni mezoregionu odpovídají v ČR vyšší územní samosprávné celky. Tento typ region se vyznačuje širšími funkčními vztahy a je důležitý pro dodavatelsko-odběratelské vztahy. Jedná se například o dojíždění za vysokými školami a za méně běžnými či veřejnými službami. Makroregion se na rozdíl od mikroregionu vyznačuje velkým rozsahem. Společnými charakteristickými znaky jsou například historické, kulturní a sociální souvislosti či společný jazyk. Mikroregionem se budeme zabývat v následující kapitole.

Rozvoj regionu je také uplatňován různou formou meziobecní spolupráce. Dobrovolné svazky obcí se zabývají komplexním rozvojem svého území. Uplatňování tohoto rozvoje je důležitou součástí Strategie regionálního rozvoje ČR. (MMR, © 2013)

1.1.2 Mikroregion

Jak už z názvu vyplývá, jedná se o region malého geografického měřítka. Jeho prostřednictvím dochází k rozvoji členských obcí. Spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích nebo zakládáním právnických osob podle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi. (ČSÚ, © 2014)

Jak uvádí Maier (2012, str. 41), lze mikroregion označit za sdružení několika obcí, za účelem dosažení společného cíle. Vlastní iniciativa je typickým rysem vzniku takového svazku, nikoliv příkaz nadřízeného orgánu nebo na základě zákona.

Co se týče velikosti mikroregionů, tu nelze jednoznačně vymezit. Přesto zhruba polovina je tvořena regiony do deseti tisíců obyvatel a do deseti členských obcí. Vzhledem k novele zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, jich v letech 1999-2001 vzniklo nejvíce. Poté následoval spíše pokles vzniku mikroregionů, nebo jejich transformace na dobrovolné svazky obcí, upravené zákonem o obcích. (Šafářová a Škrabal, © 2008)

Jak uvádí MMR, v ČR existuje více než 550 mikroregionů. (RIS, © 2019)

1.1.3 MAS

V souvislosti s regiony, je nutné zmínit místní akční skupiny (dále MAS), které s mikroregiony často působí na stejném území. Tyto subjekty bývají dokonce propojeny společnou organizační a funkční strukturou managementu rozvoje. Jejich cílem je dosáhnout změn, vedoucích ke společnému prosazování zájmů obcí a místních komunit, jak uvádí Šafářová a Škrabal. (© 2008)

Celkový počet MAS v ČR k datu 14. 6. 2019 byl 179. Uvedené MAS zahrnovaly 94 % obcí ČR. Mezi činnosti jednotlivých MAS patří vytváření strategických dokumentů a analýza vývoje ve svém území. (ČSÚ, © 2020)

Mezi nejčastější důvody vzniku MAS či mikroregionů patří především společný zájem obecného rozvoje území. Dále sem patří například vybudování čistírny odpadních vod, kanalizace, plynofikace, spolupráce starostů obcí, předávání informací a zkušeností, společná strategie rozvoje či Program obnovy venkova. Mezi dílčí oblasti tohoto programu patří například školství, cestovní ruch, infrastruktura a dopravní obslužnost. (Šafářová a Škrabal, © 2008)

Mezi společné aktivity mikroregionů a MAS patří především poskytování informací ohledně dotací svým členům. Management mikroregionů a MAS pomáhá obcím, podnikatelům

a neziskovým organizacím s jejich vlastním zpracováním projektů. (Šafářová a Škrabal, © 2008)

1.1.3.1 MAS Šternbersko

MAS pochází z anglického Local Action Group a momentálně je tento typ spolupráce užíván skoro ve všech zemích EU. Jedná se o vzájemnou spolupráci veřejné správy (obcí), podnikatelské sféry (zejména živnostníci a zemědělci) a neziskového sektoru (např. spolky, hasiči) v území, zvaném venkov. EU používá tento společný výraz pro území s méně než 20 000 obyvateli. Tato metoda partnerství je známá pod zkratkou LEADER. Pro přerozdělení dotací na venkově prosazují evropské instituce komunitně vedený místní rozvoj, známý pod zkratkou CLLD. (MAS Šternbersko, © 2016-2020)

Doposud byl Program rozvoje venkova ČR s řídicím orgánem ministerstva zemědělství hlavním zdrojem finanční podpory. Za pomoci MAS byly finančně podpořeny stovky projektů. Iniciativa na založení MAS vznikla v území širšího regionu Šternberska. Mezi členy je 22 obcí a minimálně stejný počet podnikatelů, zemědělců a neziskových organizací. V novém plánovacím období 2014-2020 bude možnost získat na venkov finanční prostředky. (MAS Šternbersko, © 2016-2020)

1.2 Strategie regionálního rozvoje

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, zajišťuje působnost ministerstva rozvoje regionální politiky jako ústředního orgánu státní správy ve věcech regionální politiky. Podle ministerstva pro místní rozvoj (© 2020) jsou zpracovány a uváděny do praxe koncepční dokumenty a strategie v oblasti regionálního rozvoje. Prostřednictvím podpůrných programů poskytují pomoc a také připravují strategie pro obnovu území, která jsou postižena živelnými a jinými pohromami.

Ministerstvo pro místní rozvoj ze zákona odpovídá za Strategii regionálního rozvoje České republiky platnou pro období 2014-2020, která je základním nástrojem regionální politiky. Jedná se o zabezpečení provázanosti národní regionální politiky s regionální politikou Evropské Unie. Vychází z regionálně zaměřených rozvojových programů, které jsou financovány z národních zdrojů nebo částečně ze zdroje EU. V současnosti probíhá příprava Strategie regionálního rozvoje 21+. Rozpracováním a konkretizací aktivit samotné Strategie regionálního rozvoje ČR se zabývá krátkodobý realizační plán nazývaný akčním plánem

realizace SRR (dále jen akční plán). Akční plán je realizován finančními i nefinančními nástroji, mezi které patří zejména Evropský strukturální a investiční fond. (MMR, © 2020)

1.2.1 Strategické dokumenty

Jak uvádí Šafářová a Škrabal (© 2008), mezi strategické dokumenty mikroregionů a MAS patří především rozvojová strategie s dlouhodobými záměry, projekty, prioritami či opatřeními. Na základě výsledků průzkumu má tuto strategii zpracovanou drtivá většina mikroregionů a MAS. Do procesu tvorby strategií se zapojuje i veřejnost.

1.2.2 Financování

Činnosti mikroregionů a MAS jsou financovány z vlastních i cizích zdrojů. Vlastní zdroje představují členské příspěvky. U mikroregionů je výše členského příspěvku určena počtem obyvatel v členských obcích, u MAS je častěji využívána kombinace počtu obyvatel a pevné částky podle druhu subjektu. Členské příspěvky ovšem představují jen malou část celkových příjmů a výdajů u většiny subjektů. Cizí zdroje tvoří dotace a granty, kde převažují především krajské zdroje ve spojení s čerpáním v rámci Programů obnovy venkova. (Šafářová a Škrabal, © 2008)

2 VOLNÝ ČAS DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Volný čas je nedílnou součástí života každého člověka a každý dospělý jedinec ho tráví po svém. Tato diplomová práce je však zaměřena na volný čas dětí předškolního věku, kdy mají rozhodující roli především rodiče.

V tomto věku má dítě více či méně organizované činnosti. Ale jak se říká, všeho moc škodí. Jak uvádí Skládalová, (2016, str. 108-114) přehnané zatěžování dítěte a řízení všech jeho aktivit, omezuje jeho kreativitu. Dítě musí mít také prostor pro svůj vlastní rozvoj, poznávání, zkoumání či hry s kamarády.

Dnešní doba počítačů, tabletů či notebooků může mít negativní vliv na další vývoj dítěte. Je velmi snadné dítě posadit před tyto vymoženosti a jít si po své práci. Rodiče by měli být pozitivním vzorem pro své děti. Ukázat jim, jak správně komunikovat a trávit volný čas spolu. (Skládalová, 2016, str. 108-114)

Děti potřebují pro svůj zdravý vývoj různá prostředí a různé podněty. To jim může pomoci například navštěvováním různých kroužků či společných aktivit s ostatními vrstevníky. Důležitým obdobím v životě dítěte je také jeho nástup do mateřské školy a s ním spojené i povinnosti. (Skládalová, 2016, str. 109)

2.1.1 Volný čas

Pojem volný čas definují různí autoři s nepatrnými rozdíly. Co zůstává však stejné jsou hlavní znaky tohoto pojmu. Volný čas, jak uvádí (Bendl a kol., str. 120) lze vymezit jako dobu svobodné volby činností, které děláme proto, že chceme a ne proto, že musíme. Tyto činnosti nám přinášejí radost a potěšení. Je to doba odpočinku, zábavy i dobrovolného sebevzdělávání. Naopak činnosti, které musíme vykonat bez ohledu na to, zda chceme nebo ne, lze označit jako povinnosti.

Jak uvádí Rodriguez De La Vega a Toscano (2018, str. 35), existuje souvislost mezi volnočasovými aktivitami a subjektivní pohodou. Koncept subjektivní pohody odkazuje na hodnocení a pocity lidí ohledně jejich vlastních životů. Například lidé, kteří se cítí šťastnější, mohou mít větší tendenci být fyzicky aktivní, zatímco lidé, kteří se cítí méně spokojeni se životem, se mohou stát sedavějšími a osamělými. V tomto smyslu jde o relativně novou oblast, kde bylo více výzkumu provedeno ve vztahu k dospělým. Roste však množství důkazů o subjektivní pohodě dětí.

2.1.2 Zájmová činnost

Jak uvádí Kaplánek (2017, str. 123), „*zájmová činnost se chápe jako cílevědomá aktivita zaměřená na rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a schopností.*“ Je potřeba odlišit zájmovou činnost jako součást systematického výchovného působení od tzv. koníčku. Koníček je chápán spíše jako oblíbená činnost, která je vykonávána zpravidla ve volném čase, ale bez jasného cílového zaměření. Samotná zájmová činnost může být vhodnou kompenzací případných neúspěchů v jiných činnostech.

Dále Pávková uvádí (2014, str. 66), že zájmy se utvářejí v průběhu života a jsou jedním z psychických jevů. Jsou významným motivem lidského jednání a úzce souvisejí se schopnostmi, které je možné objevovat a dále rozvíjet. Úspěšnost určité činnosti závisí na podnětném prostředí a nenuceném pedagogickém ovlivňování.

Při vedení zájmových činností je nutné vymezit jejich výchovné cíle, obsah, metody a formy. Stanovení výchovných cílů by mělo být přiměřené, kdy jejich obsah vychází z konkrétního zájmového zaměření a dalších charakteristik a samotné metody mohou být slovní, názorné i praktické. (Pávková, 2014, str. 68)

Jak uvádí Pávková (2004, str. 68-74) samotná realizace zájmových činností je velice rozmanitá. Existuje mnoho forem, které lze třídit podle několika kritérií.

2.1.2.1 Kritéria rozdělení zájmových činností

- počet účastníků
- míra organizovanosti
- pravidelnost
- obsah zájmové činnosti

Zájmové činnosti podle počtu účastníků

Podle počtu účastníků lze zájmové činnosti rozdělit na individuální, skupinové či hromadné. Ke každé z těchto forem zájmových činností jsou níže uvedené jejich příklady.

Individuální zájmová činnost – výuka hry na hudební nástroj

Skupinová zájmová činnost – sportovní oddíl

Hromadná zájmová činnost – hromadná účast žáků školy na sportovních soutěžích

„Při vedení zájmových činností se upřednostňují skupinové formy práce – práce s malými skupinami ve spojení s individuálním přístupem.“ (Pávková, 2004, str. 69)

Zájmové činnosti podle míry organizovanosti

Zde rozlišujeme zájmové činnosti spontánní nebo organizované. Každému vyhovuje něco jiného, a proto mají děti a mládež možnost si vybrat. Nabídku těchto zájmových činností tvoří například školní kluby a střediska volného času.

Zájmové činnosti podle pravidelnosti

Pravidelnou formu zájmových činností provádí především zájmové útvary. Jedná se například o tréninky sportovního oddílu či schůzky daného kroužku. Na druhou stranu rozlišujeme také zájmové činnosti příležitostné, které nejsou pravidelné a opakují se za dlouhou dobu. Jedná se například o návštěvu divadelního představení, různé exkurze, oslavy svátků jako jsou Vánoce či Velikonoce.

Rozdělení pravidelných zájmových útvarů může mít podobu různých zájmových kroužků, souborů, klubů, oddílů nebo kurzů.

Zájmové činnosti podle jejich obsahu

Zájmových činností rozdělených podle jejich obsahu může být celá řada, proto uvádím jen některé dané příklady.

- Společensko-vědní (etnické skupiny, studium jazyků, seznamování se s historií různých míst, sběratelství)
- Pracovně-technické (rozvíjení manuální zručnosti, fotografování, práce v oblasti elektrotechniky, činnosti s dopravní výchovou)
- Přírodovědně-ekologické (poznávání přírody, pěstitelství, chovatelství, spolupráce s institucemi např. hvězdárny, muzea...)
- Esteticko-výchovné (výtvarné činnosti, hudební činnosti, literárně-dramatické činnosti – např. četba, recitace, dramatické hry, besedy s umělci)
- Tělovýchovné a sportovní (tanec, sportovní hry, bojové sporty, turistika, atletika)

2.1.3 Předškolní období dítěte

Předškolní období dítěte je obecně definováno věkem od 3 do 6 let, které končí nástupem do základní školy. V širším pojetí, však představuje předškolní období věkový rozsah od narození až do zmíněných 6 let. V této práci se budu zabývat volnočasovými aktivitami,

vylučně stanovenými pro děti ve věku od 3 do 6 let (dále jen předškolní věk, není-li uvedeno jinak.)

Z pohledu práva můžeme zmínit školský zákon č. 561/2004 Sb., konkrétně § 34 odst. 1, který upravuje předškolní vzdělávání. „*Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li dále stanoveno jinak.*“ (Česko, © 2010-2020)

S tím souvisí často diskutovatelná otázka spojená s umístováním dvouletých dětí do těchto zařízení. Zákon tuto povinnost neukládá. Podle mého názoru, by tu měla být ta možnost, ale určitě ne povinnost. Pokud má na to příslušná mateřská škola kapacitu a dítě je natolik vyzrálé, že to zvládne, tak v tom nevidím problém.

Do tří let tráví dítě většinu času s matkou na tzv. rodičovské dovolené, která je podporována ze strany státu. V tomto období, má rodina zásadní význam pro jeho další rozvoj a správná výchova rozvíjí jeho lidskou osobnost.

2.1.3.1 Charakteristika předškolního období

Jak uvádí Langmeier a Krejčířová (2006, str. 88-95), předškolní období se vyznačuje následující charakteristikou, která popisuje jeho základní schopnosti a dovednosti, socializaci a emoční vývoj.

Ve třech letech již dítě chodí a běhá, jak se tomu naučilo od dospělých. Zvládá chůzi do schodů i ze schodů bez držení. Z pohledu motorického vývoje se dítě stále zdokonaluje a zlepšuje svou pohybovou koordinaci. Je to období změn, které jsou významné pro jeho další vývoj soběstačnosti. Dítě zaujme určité místo ve společnosti svých vrstevníků, zejména svou pohybovou obratností ve hrách. (Langmeier a Krejčířová, 2006, str. 88-95)

Dítě v předškolním věku cvičí svou zručnost v mnohých hrách a také při kresbě. Řeč se postupně zdokonaluje. V tomto období dítě nejen rozšiřuje svou slovní zásobu, ale také začíná účinně užívat řeči k regulaci svého chování. Další výraznou tendencí na konci tohoto období je, že dítě stále zřetelněji vyrůstá z rámce rodiny. (Langmeier a Krejčířová, 2006, str. 88-95)

Nejvýznamnějším prostředím i v tomto období zůstává rodina, která dítě uvádí do společenství lidí. Podle Hoskovcové (2006, str. 30-31), dítě ovšem projevuje zájem i o společnost

druhých dětí, což je pro socializaci dítěte velmi důležité. Do života dítěte také vstupuje mateřská škola, která působí výchovně a uskutečňuje kontakt s vrstevníky. Socializace v sobě zahrnuje nejen projevy vnějšího chování, jako je osvojování sociálních kontrol a rolí, ale především socializaci vnitřního prožívání dítěte. To je to, co tvoří základ, pro celý jeho emoční vývoj.

2.2 Výchova ve volném čase

Podle Bendla a kol. (2015, str. 121) výchova ve volném čase představuje specifickou výchovnou oblast, která má své zvláštnosti. Základní znaky výchovného procesu jako jsou cílevědomost a záměrnost jsou však zachovány. Důležité je účastníky vhodnými způsoby motivovat, protože do těchto činností je nelze nutit. Práce pedagoga, který působí ve volném čase je velmi zajímavá, ale i náročná z hlediska již zmíněné, správné motivace.

2.2.1 Funkce výchovy ve volném čase

Jak uvádí Bendl a kol. (2015, str. 122-124), mezi základní funkce výchovy ve volné čase patří následující čtyři:

- Výchovně-vzdělávací funkce
- Zdravotní funkce
- Sociální funkce
- Preventivní funkce

Výchovně-vzdělávací funkce spočívá v působení volného času na psychickou, fyzickou i sociální stránku osobnosti jedince a přispívá k rozvoji jeho emocí a rozumových schopností. Prostřednictvím zájmových skupin probíhá nenásilné sociální učení. Utváří se vztah k celoživotnímu vzdělávání a dochází k osvojení vědomostí a dovedností žádoucích pro život.

Veškeré výchovné působení včetně všech aktivit ve volném čase podporuje zdravý tělesný, duševní i sociální vývoj jedince. Jedná se například o pohybové aktivity, vedení ke zdravému stravování, upevňování hygienických návyků, dodržování zásad bezpečnosti práce včetně utváření pohodového klimatu a podpory dobrých vztahů mezi účastníky výchovného procesu.

Na sociální funkci výchovy ve volném čase lze nahlížet různými způsoby. V první řadě je chápána jako zajištění bezpečnosti a dohledu nad dětmi. Dále je zde možnost navázání rozmanitých sociálních vztahů, přátelství a kamarádství s jedinci, kteří mají podobné zájmy. Preventivní funkce výchovy spočívá v předcházení patologických jevů. Těmi jsou například závislosti, šikana a sociální vyloučení.

2.2.2 Subjekty, které se podílejí na výchově ve volném čase

Podle Bendla a kol. (2015, str. 130-133) patří mezi subjekty, které se podílejí na výchově ve volném čase především rodina, škola a školská výchovná zařízení.

Významným subjektem, který se podílí na výchově ve volném čase je především rodina a rodinné prostředí. Děti se učí od rodičů, jak chápat volný čas, jak s ním hospodařit a jakými aktivitami ho naplňovat. Rodiče by měli být především pozitivním vzorem pro své děti. Měli by věnovat pozornost svým dětem, jejich zájmům a podporovat jejich zájmové činnosti. Důležité je také trávit volný čas společně.

Hlavním úkolem škol je především poskytnout vzdělání. Ale jak se ukázalo, tak propojení vyučování a zájmových činností přináší dobré výsledky v obou oblastech. Školy nabízí různé možnosti využívání volného času. Jedná se o pravidelné a organizované zájmové činnosti formou zájmových útvarů. Další možností jsou školou poskytované příležitostné volnočasové aktivity formou sportovních soutěží, vystoupení souborů, veřejných představení, výletů a jiných společenských akcí.

Na výchově ve volném čase se dále podílejí školská výchovná zařízení, která upravuje školský zákon. Jedná se např. o školní družiny, školní kluby a střediska volného času. Budeme se jimi zabývat v další kapitole, ale pouze těmi, co souvisí s předškolními dětmi.

3 VOLNOČASOVÉ AKTIVITY V ČR A ZEMÍCH EU

Následuje popis volnočasových aktivit v ČR a vybraných zemích EU.

3.1 Volnočasové aktivity předškolních dětí v ČR

U dětí předškolního věku se nabízí mnoho možností využití volného času. První z nich, je možnost trávit volný čas s rodiči pobytem venku, v přírodě, v parku, na hřišti, u bazénu, návštěvou muzeí, zoologické zahrady, farmy, naučné stezky, různých kulturních akcí pro děti nebo sportovními aktivitami, jako jsou například jízda na kole či koloběžce, plavání, bruslení, lyžování. V poslední době jsou také často navštěvována různá mateřská centra či tzv. family pointy, které budou podrobně rozepsány níže.

Další možností je pravidelná návštěva zájmových kroužků, klubů či oddílů, které umožňují další rozvoj dítěte a seznamování se s vrstevníky. Zde je důležitá především motivace a vhodná volba zájmové činnosti, kterou by měl rodič promyslet.

O tom, jak budou děti předškolního věku trávit svůj volný čas rozhodují především rodiče. Záleží tedy na jejich finančních možnostech, iniciativě, informovanosti a zájmu. Pro dítě je rodič vzorem, a proto by ho měl naučit, jak správně využívat svůj volný čas.

3.1.1 Předškolní vzdělávání

Školský zákon, který upravuje předškolní vzdělávání byl již zmíněn ve druhé kapitole. K doplnění předškolních zařízení, která jsou dostupná v ČR můžeme zmínit také dětské skupiny. Na rozdíl od mateřských škol, poskytují pravidelnou péči pro děti od jednoho roku věku do zahájení povinné školní docházky. Dětské skupiny mohou zřizovat soukromé, veřejné a státní organizace a různé neziskové subjekty typu obcí, krajů, církevních organizací či dobročinných korporací. Služba je dotována Evropským sociálním fondem a je poskytována za úplaty rodiči nebo zdarma. (European Commission, © 2019)

V souvislosti s nedostatečnou kapacitou předškolních zařízení vznikl v Praze projekt Centra pro předškolní děti, která působí v rámci středisek volného času pro děti a mládež a vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Centra působí v dopoledních hodinách formou celotýdenních programů v rámci zájmového vzdělávání pro předškolní děti. Návštěvnost může být jak příležitostná, tak pravidelná. Důraz je kladen na rozvoj pohybových, hudebních, výtvarných, herních aktivit a osobnostně sociální rozvoj. Děti jsou

ve věku zpravidla od 3 do 6 let s maximálním počtem 15 dětí v jedné skupině. (Volný čas Praha, © 2009)

Předškolní vzdělávání v mateřských školách je v ČR určeno pro děti ve věku od 3 do 6 let. Mohou je navštěvovat i děti starší, v případě odložení povinné školní docházky či mladší, nejdříve však dvouleté. S odkazem na školský zákon je vzdělávání povinné pro děti v předškolním roce. Výše úhrady za poskytování předškolního vzdělávání ve veřejných či státních školách je upraveno Vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Výjimkou je předškolní vzdělávání, které je poskytováno zdarma. Mateřské školy zřizují obce, případně organizace soukromého vzdělávání. Některé mateřské školy nabízí zájmové kroužky pro předškolní děti. (European Commission, © 2019)

V souvislosti s novelou zákona platí, že v základních školách mohou být stanoveny přípravné třídy. Zde se mohou vzdělávat pouze děti, u kterých je předpoklad, že jejich zařazení do třídy vyrovná jejich vývoj a kterým byl současně povolen odklad povinné školní docházky. (MŠMT, © 2017)

3.1.2 Zájmové kroužky

Jednou z možností, jak trávit volný čas předškolních dětí, je navštěvováním různých zájmových kroužků. Nabídku tvoří především střediska pro volný čas dětí a mládeže, základní umělecké školy, jazykové školy, mateřská centra, family pointy, různé neziskové organizace či soukromé instituce a obce.

Některé mateřské školy nabízí také zájmové kroužky. Jedná se především o výuku angličtiny, výtvarné, hudební či taneční kroužky.

3.1.2.1 Střediska pro volný čas dětí a mládeže (DDM)

Tyto instituce poskytují širokou paletu zájmových kroužků a dalších aktivit. Podle vyhlášky č. 432/1992 Sb. ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, jsou střediska pro volný čas dětí a mládeže považovány za příspěvkové organizace. Jedná se o domy dětí a mládeže a stanice zájmových činností. (Česko, © 2010-2020)

Podle Kaplánka (2017, str. 135) dům dětí a mládeže uskutečňuje činnost ve více oblastech zájmového vzdělávání a stanice zájmových činností je zaměřená na jednu oblast zájmového vzdělávání.

Podle § 2 vyhlášky č. 432/1992 Sb. uskutečňují tato střediska výchovně vzdělávací či rekreační činnosti pro děti, mládež i dospělé. Jedná se o činnosti pravidelné, příležitostné, prázdninové, individuální, spontánní, soutěže i přehlídky. (Česko, © 2010-2020)

Pravidelnou zájmovou činnost poskytují zájmové útvary, kterými jsou kroužky, kluby, soubory či kurzy, zatímco příležitostná zájmová činnost je poskytována formou exkurze, přednášky či besedy.

Prázdninová činnost je poskytována formou táborů a odborných soustředění a individuální zase formou práce s talentovanými dětmi a mládeží, kterou řadíme k výchovně vzdělávacím činnostem. Dále rozlišujeme ještě spontánní činnost, která se odvíjí od průběžné nabídky zájmového nebo rekreačního charakteru.

Střediska pro volný čas dětí a mládeže organizují soutěže a přehlídky vyhlášené nebo doporučené ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále jen MŠMT ČR). Dále může poskytovat podle podmínek a potřeb odbornou pomoc pro děti a mládež v jejich volném čase. Tato pomoc je uskutečňována prostřednictvím předškolních zařízení, škol, školských zařízení a občanských sdružení, která pracují s dětmi a mládeží. Jedná se především o organizované semináře, školení, odborné instruktáže, konzultace, případně vydávání metodických materiálů.

3.1.2.2 Základní umělecké školy (ZUŠ)

Dle Národního ústavu pro vzdělávání (© 2011-2020) poskytují základní umělecké školy základy vzdělání v příslušných oborech. Jedná se o obory hudební, výtvarné, taneční a literárně – dramatické. Tyto školy připravují žáky na další studium na středních a vysokých uměleckých či pedagogických školách a konzervatořích. ZUŠ se řídí vyhláškou č. 71/2005 o základním uměleckém vzdělávání.

Studium probíhá na úrovních přípravného studia, základního studia I. a II. stupně, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé. Vzhledem k zaměření práce nás bude zajímat zejména přípravné studium, kde jsou děti do příslušného oboru přijímány na základě prokázaných předpokladů. Přijetí pro další úroveň studia probíhá na základě talentových zkoušek. Zakončení studia příslušného oboru daného stupně má podobu závěrečné zkoušky. Tou může být absolventské vystoupení nebo vystavení výtvarných prací. (Národní ústav pro vzdělávání, © 2011-2020)

3.1.2.3 *Jazykové školy*

Výuce cizího jazyka se v současnosti věnují už i předškolní děti. Většinou je výuka poskytována dětem od 4 let, ale najdou se i jazykové školy, které nabízí výuku dětem již od 3 let. Jazykové školy a agentury nabízí neformální vzdělávání v podobě krátkodobých či dlouhodobých jazykových kurzů. Kurzy vedou buď čeští učitelé nebo rodilí mluvčí. Jedná se o zařízení soukromého typu, kde se obvykle hradí školné. Nabídka tohoto typu neformálního vzdělávání je široká a je poskytována různou formou výuky. To záleží především na věku učících a cílů, kterých chtějí dosáhnout. (Janíková a kol., 2011, str. 164)

3.1.2.4 *Mateřská centra*

Mateřská centra (známá také jako rodinná centra) představují určitý prostor, pro setkávání rodičů s dětmi. Je to místo, kde děti navazují první kontakty se svými vrstevníky. Jedná se o poskytování vzájemné výpomoci, především využití volného času rodičů na rodičovské dovolené. V častých případech je zřizují právě matky na rodičovské dovolené. (Opravilová, 2016, s. 152)

V mateřských centrech na děti působí daleko více podnětů než doma. Děti si zde mohou hrát se svými vrstevníky, rozvíjet se a dospělí zase navazovat nová přátelství či sdílet zkušenosti. Centra nabízí také různé zájmové aktivity, vzdělávací a sportovní programy, ale i možnost volné hry v herně.

3.1.2.5 *Family Pointy*

Family Point (v překladu místo pro rodinu) je veřejný bezplatný prostor, který představuje praktickou možnost postarat se o své dítě, tzn. přebalit, nakrmit a pečovat o něj. Lze ho využívat jako inspiraci pro podporu rodinného života, k získávání informací nebo pro setkávání a odpočinek. (Family Point, © 2020)

Vznik prvního family pointu byl v květnu roku 2009 v Brně. Zřizovatelem je Centrum pro rodinu a sociální péči (dále jen CRSP), s podporou Statutárního města Brna. K dalšímu rozšíření do ostatních krajů ČR došlo ve spolupráci s Krajským úřadem jihomoravského kraje. (Family Point, © 2020)

Součástí každého family pointu je standartní vybavení, které tvoří přebalovací pult s podložkou, dětský koutek, odpadkový koš na pleny, pohovka vhodná pro kojení, dětská židle pro krmení, návštěvní kniha či nástěnka s tištěnými materiály pro rodiny. Některé family pointy jsou vybaveny i dalším doporučeným vybavením. Jedná se např.

o mikrovlnnou troubu, počítač s přístupem k internetu, stojan s kojeneckou vodou, knížky či jiné vybavení. (Family Point, © 2020)

Dále rozlišujeme family point základní a kontaktní. V kontaktním Family Pointech se navíc konají pravidelné akce pro veřejnost, spolu s besedami, přednáškami, workshopy a dalším doprovodným programem. (Family Point, © 2020)

3.1.2.6 NNO

Dalšími významnými subjekty v rámci poskytování volného času jsou podle Pávkové (2014, str. 55-56) nestátní neziskové organizace, kam patří občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a církve. Člení se podle různých hledisek. Mezi sdružení všestranného obsahu patří především Junák a Pionýr. Junák je organizace, která je součástí celosvětového skautského hnutí, kde je kladen důraz na pobyt v přírodě, osvojování praktických dovedností, zvyšování fyzické zdatnosti, pomoc druhým apod. Druhým největším sdružením dětí a mládeže je u nás Pionýr, které se vymezuje jako demokratické, nezávislé, nepolitické a otevřené hnutí. Nabízí pravidelné volnočasové aktivity a obhajuje zájmy a potřeby svých členů. Znamé jsou např. letní pionýrské tábory.

Rozlišujeme také občanská sdružení podle konkrétního zájmového charakteru. Do občanského sdružení tělovýchovného a sportovního zaměření patří např. Sokol. Dále existují např. sdružení Duha a Brontosaurus, která jsou zaměřená na ochranu přírody, poznávání a ekologické aktivity.

Další nabídku a možnosti trávení volného času tvoří subjekty, které pracují na komerčním základě a zřizují se jako živnosti. Služby jsou nabízeny v různých oblastech, např. v zájmovém vzdělávání či provozování táborů. (Pávková, 2014, str. 59)

3.1.2.7 Obce

V některých případech poskytují volnočasové aktivity samy obce nebo s pomocí různých příspěvkových či neziskových organizací. Jedná se o oslavy dnů dětí, maskární plesy, vánoční besídky, velikonoční či vánoční dílničky a spoustu dalších programů pro děti.

Obce také zřizují např. kulturní domy, kina, divadla, kde se konají kulturní a vzdělávací aktivity.

3.2 Volnočasové aktivity ve vybraných zemích EU

Následuje popis volnočasových aktivit ve Slovenské republice a Švédsku. Výběr těchto zemí jsem zvolila na základě uzavření smlouvy o partnerství města Šternberk se slovenským městem Dobšiná a úzkou spoluprací se švédským městem Kungsbacka.

U vybraných zemí bude popsána především legislativa, která upravuje zařízení pro volný čas, volnočasové aktivity pro předškolní děti v dané zemi a další zjištěné informace, které jsou případně odlišné a mohou být inspirací pro ČR.

3.2.1 Slovenská republika

Slovenská republika (dále jen Slovensko), je vnitrozemský stát, který na západě sousedí s Českou republikou. Jelikož jsme v minulosti tvořili jednotný stát, máme hodně podobný i systém předškolního vzdělávání a řízení volného času u předškolních dětí.

Předškolní vzdělávání je Slovensku poskytováno v mateřských školách, které přijímají děti od 3 do 6 let. V případě dostatečné kapacity míst v mateřské škole, jsou přijímány i děti, které dosáhly věku 2 let. Děti získají předškolní vzdělávání v případě, že dokončily poslední rok předškolního vzdělávání v mateřské škole před povinnou školní docházkou. Zřizují je obce a města, v případě soukromých mateřských škol fyzické a právnické osoby nebo pokud se jedná o církevní školky, tak je zřizují církve či náboženská společenství uznaná státem. Financování mateřských škol, které jsou registrované v síti škol a školských zařízení je plně nebo částečně hrazeno státem. Mateřské školy jsou pod odborným dohledem Ministerstva školství, vědy, výzkumu a sportu Slovenské republiky. (European Commission, © 2020)

Volnočasové aktivity rozvíjí osobní dovednosti a talent, které přispívají k formování všestranné harmonické osobnosti a budování všeobecného rozhledu mladého člověka. K dosažení těchto cílů nám pomáhají výchovně-vzdělávací zařízení. Charakter a působnost školských výchovně-vzdělávacích zařízení vymezuje zákon č. 245/2008 Z. z. o výchově a vzdělávání (školský zákon) a o změně a doplnění některých zákonů. Podle tohoto zákona se za výchovně vzdělávací zařízení považují především: školní kluby dětí, školní střediska zájmových činností a centra volného času. Způsob jejich organizace a provoz upravuje podle § 119 již zmíněného školského zákona vyhláška Ministerstva školství Slovenské republiky č. 306/2009. (Centrum vedecko-technických informácií SR, © 2019)

Centra volného času (dále jen CVC) mohou být zřízená obcí, samosprávným krajem, neziskovou organizací nebo soukromým subjektem. Tato centra nabízí širokou paletu aktivit od uměleckých kroužků, sportovních aktivit, turistických klubů až po soutěže a olympiády. Dále organizují prázdninové tábory či jiné výlety. Záleží na konkrétních centrech, jaká je jejich nabídka. Centra volného času a střediska zájmových činností jsou určena pro děti a mládež v celoročním provozu. (Slovensko, © 2018)

Školní kluby dětí jsou určeny pro žáky základní školy a nachází se v jejich prostorách. Kluby jsou dobrovolné a každá škola si určí výši měsíčního poplatku. Dětem je poskytován prostor pro společné aktivity a hry, pohybové, kreativní i přípravu na vyučování. (Marginal, © 2018)

Také na Slovensku jsou zřizována mateřská a rodinná centra, jejichž služby a aktivity využívají především rodiče na rodičovské dovolené. Centra nabízí různé programy pro děti a také rodiče. Pro děti formou pohybových a tvořivých her, zpívání či hudebním programem a pro dospělé formou besedy, kurzů či školení z různých oblastí. (Marginal, © 2018)

Další možností, jak trávit volný čas s předškolními dětmi je stejně jako u jiných zemí pobyt venku, v přírodě, návštěvou kulturních či divadelních představení a vším co bylo zmíněno již v úvodní kapitole volnočasových aktivit předškolních dětí. Nesmíme zapomenout na různé oslavy významných dní, zvyky a tradice, které jsou organizovány v rámci obce či komunity.

Příklad zájmových kroužků pro předškolní děti v CVC Dobšíná:

- Lego kroužek (4-8 let) - skládání lega, stavebnic, puzzle, autodráha
- Angličtina interaktivní (4-9 let) – učení angličtiny hravou formou pomocí interaktivní tabule
- Mini břišní tance (dívký 4-5 let) – základy břišních tanců, taneční choreografie
- Klub maminek – (pro maminky s dětmi na mateřské dovolené) – děti rozvíjí jemnou motoriku, učí se používat pomůcky a pracovat s různým materiálem
- Trpaslíci (chlapci 4-6 let) – sportovní, pohybové a zábavné hry, soutěže, tvoření, kreslení
- Bambulky (dívký 4-6 let) – tvůrčí činnosti, tvoření, kreslení
- Zvieratkovo (5-10 let) – poznávání zvířátek, seznámení s domácími mazlíčky, s jejich péčí a vším, co je zajímavá

CVČ také nabízí pro narozeninové oslavy s programem plným her a zábavy. (CVČ Dobšiná, © 2012)

3.2.2 Švédsko

Švédsko patří mezi severské země, které zastávají odlišný způsob k výchově dětí, než je tomu v nás. Podporují dětství všemi možnými způsoby a nabízí dětem prostor, aby ho strávily co nejlepším způsobem. Jejich základní myšlenkou, jak toho docílit je především život bez fyzických trestů, objevování a hrou a dlouhým pobytem na čerstvém vzduchu. (Kudrna, © 2019)

Podle školského zákona (Skollagen SFS 2010:800) a učebních osnov jsou ve Švédsku upraveny předškolní zařízení, předškolní třídy, centra volného času a povinné školy. Povinná škola, předškolní třída a centrum volného času sdílejí společný vzdělávací program: kurikulum pro povinnou školu, předškolní třídu a centrum volného času (Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011). (European Commission, © 2020)

Povinná školní docházka začíná ve Švédsku v sedmi letech. Předškolní třída je od roku 2018 povinná pro všechny děti žijící ve Švédsku od šesti let. V předškolních třídách by aktivity měly být považovány za výuku ve stejném smyslu jako v jiných typech vzdělávání. Poskytují dítěti základy pro vzdělávání a současně podporují jeho učení a rozvoj (European Commission, 2020).

Následující informace o předškolním vzdělávání ve Švédsku uvádí oficiální stránky Evropské Unie (European Commission, 2020). Do předškolního zařízení ve Švédsku patří mateřská škola. Jedná se o formu předškolního vzdělávání a péči o děti ve věku 1-5 let. Podle školského zákona jsou obce povinny poskytovat předškolní činnosti a péči o děti všem dětem, které žijí ve Švédsku a nejsou zapsány do předškolní třídy nebo povinného vzdělávání. Za využívání školky platí rodiče poplatek, který se odvíjí od jejich finančních možností. Spolu s obecními poskytovateli předškolních zařízení a škol jsou také podporovány soukromé školy a školky, které jsou běžnější ve větších městech a jejich předměstích.

System předškolní péče je částečně financován ze státního rozpočtu a částečně z daňových transferů obcí a poplatků. Státní dotace jsou distribuovány obcemi. Obecně poplatky souvisejí s příjmem rodiny, ale mezi obcemi se poněkud liší.

Alternativní možností předškolního zařízení je otevřená školka a ostatní pedagogické činnosti. Otevřená školka je určena především pro rodiče, kteří jsou doma s dětmi. Zaměstnanci

této instituce spolu s rodiči mají možnost rozvíjet vzdělávací skupinové aktivity pro rozvoj dětí. Do otevřené školy se děti nezapisují a jejich docházka spolu s rodiči je dobrovolná. Většina z těchto zařízení poskytuje péči bezplatně.

Mezi další pedagogické činnosti, kteří zajišťují alternativu předškolního zařízení patří domácí rodinná péče. Tato péče je provozována registrovanými pečovateli, kteří ve svých domovech, pečují o děti ve věku od jednoho do dvanácti let, zatímco jejich rodiče pracují nebo studují. Poplatky jsou přibližně ve stejné výši jako ve školách. Poskytovatelé této péče ve stejných nebo sousedních oblastech spolu často spolupracují, to znamená, že děti mohou provádět společné volnočasové aktivity.

Co se týče alternativních možností ve vzdělávání existuje ještě tzv. péče v nepříjemných dobách, kdy podle školského zákona by obec měla poskytnout péči o děti v době, kdy nejsou nabízena předškolní a volnočasová centra. Měla by být nabízena v takové míře, která je nutná na základě práce rodičů a jejich rodinné situace.

Ústředním správním úřadem pro veřejně organizované předškolní zařízení a péči o děti ve školním věku je Švédská národní agentura pro vzdělávání (Skolverket), která aktivně pracuje na dosažení cílů. Obce a grantové nezávislé školy jsou hlavními organizátory školského systému. To znamená, že přidělují zdroje a organizují činnosti tak, aby žáci mohli dosáhnout národních cílů vzdělávání.

Centra volného času jsou zaměřena na děti od 6 do 12 let, které navštěvují předškolní nebo povinnou školu. Jedná se o organizování aktivit pro žáky v době před a po školním dni a během prázdnin. Aktivity by měli stimulovat rozvoj žáků, prohlubovat jejich znalosti a zkušenosti a přispívat ke smysluplnému trávení volného času. Centra spolupracují s mateřskou školou, předškolní třídou a školami.

Ve srovnání s většinou zemí má Švédsko vysoké daně z příjmu. Velká část jde na zajištění rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem ve společnosti. Každý v podstatě přispívá tak, aby společnost mohla nabídnout řešení vhodná pro každodenní rodinný život. Většina dětí ve Švédsku navštěvují mateřskou školu. Existuje zde maximální poplatek, který je obvykle ve stejné výši jako měsíční přírůstek na dítě, takže se obyvatelé Švédska nemusí starat o to, aby ušetřili na vzdělání svých dětí. (Sweden, © 2020)

Švédsko je průkopníkem v zástavbě rodinných center. První rodinná centra vznikla již v roce 1970, ale k jejich boomu ve skutečnosti došlo až v 21. století. V severských zemích se používají různé termíny pro označení těchto center. (Lindström, © 2012)

Rodinná centra ve Švédsku navštěvují rodiče s dětmi i budoucí rodiče. V rodinných centrech můžeme najít recepci porodní asistentky, centrum péče o děti, sociální služby a otevřené předškolní zařízení. Někdy jsou součástí center i knihovny či stomatologická péče. Srdcem rodinného centra je otevřená školka, která slouží k setkávání rodičů a dětí. Aktivitami zde mohou být tematická setkání a rodičovské kurzy. (Goteborg, © 2020)

Švédsko má silnou literární kulturu zaměřenou na děti, kdy knihovny nabízejí dětské knihy v různých jazycích. Součástí knihoven je i nabídka činností jako jsou malba, řemesla a zpěv.

Švédsko nabízí mnoho veřejných prostorů a funkcí pro rodiny s dětmi. Jedná se o dětské rampy, dětská hřiště a vyhrazené části parků určené právě dětem.

Ve Švédsku jsou také populární dvojjazyčné školky (pro děti od 1-5 let), jejichž účelem je dát dětem prozkoumat angličtinu i švédštinu ve svém každodenním životě. Jedna taková je např. ve městě Kungsbacka. (Happy Kids, © 2014)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 KOMPARACE VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT V ČR A VYBRANÝCH ZEMÍCH EU

Jak uvádí Bendl a kol., (2015, str. 119) vzhledem k odlišným názorům na výchovu ve volném čase a její praxi, probíhal její vývoj v různých zemích světa odlišně. V Evropě rozlišujeme systémy tzv. západního a východního bloku. Západní země se vyznačovali především důrazem na pestrost institucí a subjektů a jejich autonomii. Co se týče jejich zřizovatelů a poskytovatelů, taktéž byli různí. Byli jimi stát, soukromé subjekty, spolky a společnosti. Oproti tomu země východního bloku zdůrazňovaly požadavek jednotného systému, kde zřizovatelem byl většinou stát. V současnosti je vedena snaha o sblížení obou systémů, využití jejich výhod a vyvarování se nedostatků v této oblasti.

V celé Evropě se rozšiřují státní systémy vzdělávání a péče v raném dětství. Jako klíčový prvek k poskytování kvalitních služeb je zaměření na personální zajištění poskytování péče v raném dětství. (Oberhuemer, Schreyer a Neuman 2010, str. 11)

Volnočasové aktivity předškolních dětí jsou nezbytnou součástí jejich osobnostního rozvoje. V zemích existují různé instituce zaměřené na poskytování volného času a jejich nabídka je opravdu pestrá. Vzhledem k tomu, že se společnost neustále vyvíjí, dochází k rozvoji v mnoha oblastech. Tím pádem i rozsah a realizace volného času je ovlivněna novými technologiemi.

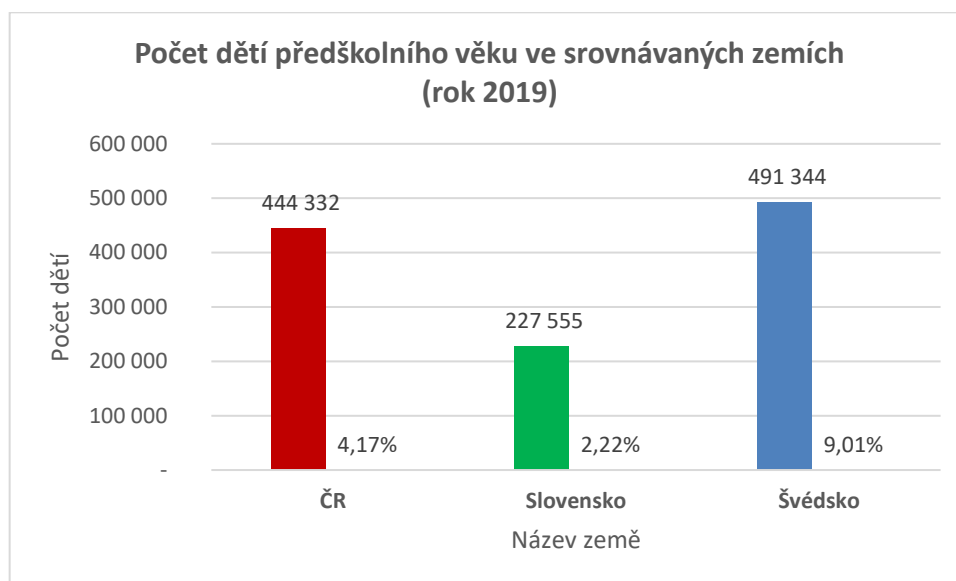
Komparace bude zaměřena na ČR, Slovensko a Švédsko. Všechny srovnávané země jsou členy EU. Na základě spolupráce města Šternberk se slovenským městem Dobšiná a švédským Kungsbackem jsem zvolila ke komparaci právě tyto země.

<i>Název země</i>	<i>Politický systém</i>	<i>Počet obyvatel</i> k 1.1.2019 (v mil.)	<i>Rozloha</i> (km ²)
Švédsko	Parlamentní konstituční monarchie	10 230 185	438 574
ČR	Parlamentní republika	10 649 800	78 868
Slovensko	Parlamentní demokratická republika	5 450 421	49 035

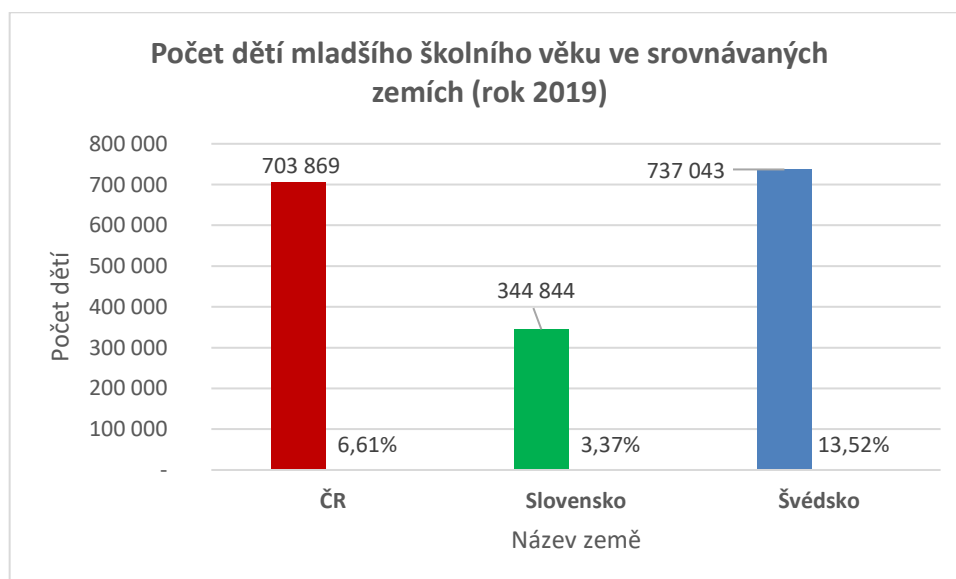
Tab. 1. Základní a statistické údaje o srovnávaných zemích (European Union, © 2020, vlastní zpracování)

4.1 Počet dětí předškolního a mladšího školního věku

Následuje procentuální srovnání počtu dětí předškolního a mladšího školního věku vzhledem k celkovému počtu obyvatel v uvedených zemích. Podle Langmeiera a Krejčířové (2006, str. 117), se mladší školní věk vyznačuje časovým obdobím dítěte od 6-7 let, kdy dítě vstupuje do školy, do 11-12 let. Vzhledem k vymezení předškolního věku od 3 do 6 let, které je v práci zkoumáno, je mladší školní věk vymezen od 7 do 12 let.

Obr. 1. Počet dětí předškolního věku ve srovnávaných zemích (Eurostat, © 2020, vlastní zpracování)

Obr. 2. Počet dětí mladšího školního věku ve srovnávaných zemích (Eurostat, © 2020, vlastní zpracování)

Jak je z grafů patrné, předškolních dětí ve všech srovnávaných zemích je méně než těch mladšího školního věku. Nejmenší procentní podíl předškolních dětí na celkovém počtu obyvatel je na Slovensku, naopak největší ve Švédsku. Podobné je to i v porovnání dětí mladšího školního věku. Ve Švédsku tvoří děti mladšího školního věku 13,52% celkové populace a řadí se tak na první místo. Následuje ČR s hodnotou 6,61%, poté Slovensko s hodnotu 3,37% celkové populace.

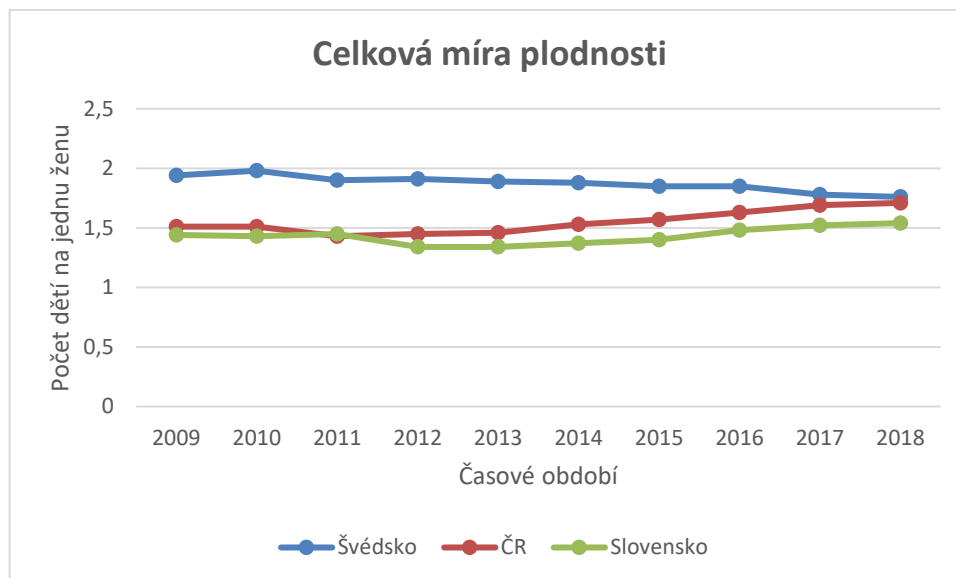
4.2 Celková míra plodnosti

V souvislosti s dětmi a poskytováním volnočasových aktivit můžeme porovnat celkovou míru plodnosti ve srovnávaných zemích. Jak uvádí Eurostat (© 2017), tak pro udržení reprodukce společnosti se v rozvinutých částech světa považuje celková míra porodnosti ve výši 2,1 živě narozených dětí na ženu. Tato úroveň by měla zjistiť dlouhodobou stabilitu obyvatelstva, kdyby nedocházelo k přistěhování či vystěhování obyvatelstva. Této hodnoty však nedosahuje žádná ze zemí EU.

<i>Rok/země</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
<i>Švédsko</i>	1,94	1,98	1,9	1,91	1,89	1,88	1,85	1,85	1,78	1,76
<i>ČR</i>	1,51	1,51	1,43	1,45	1,46	1,53	1,57	1,63	1,69	1,71
<i>Slovensko</i>	1,44	1,43	1,45	1,34	1,34	1,37	1,4	1,48	1,52	1,54

Tab. 2. Celková míra plodnosti (Eurostat, © 2019, vlastní zpracování)

Z porovnávaných zemí je na tom nejlépe Švédsko, které se svou hodnotou 1,76 nejvíce přibližuje doporučenému standartu. Nejbližší mu však bylo v roce 2009. I tak patří Švédsko k zemím s nejvyšší hodnotou počtu dětí na jednu ženu, vzhledem k ostatním zemím EU.

Obr. 3. Celková míra plodnosti (Eurostat, © 2019, vlastní zpracování)

Jak je z grafu patrné, ČR zaznamenala postupný vzestup z celkové míry plodnosti z hodnoty 1,51 až na 1,71 počtu dětí připadajících na jednu ženu. A řadí se tak (podle zjištěných dat Eurostatu), na 5. místo vzhledem k ostatním státům EU.

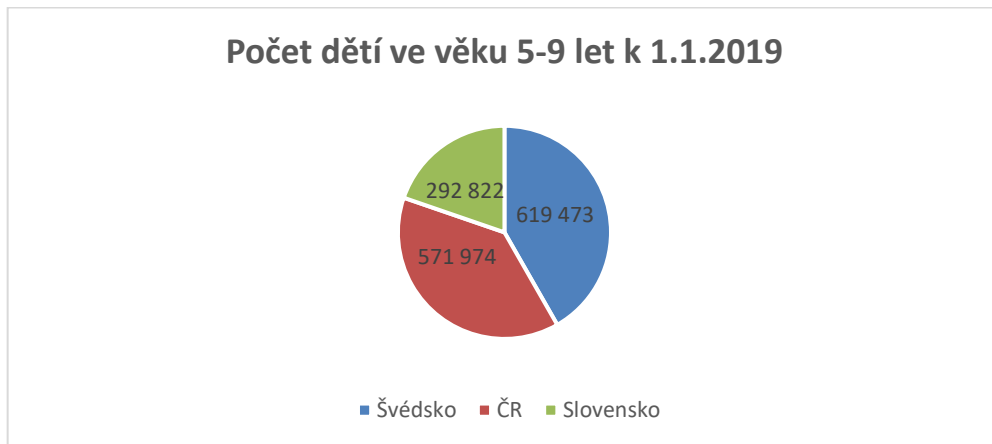
Na Slovensku došlo v průběhu času k mírnému zlepšení, ale svojí hodnotou se řadí na 11. místo, tedy až za ČR. (Eurostat, © 2019)

Počet méně narozených dětí však nemusí nutně znamenat nejhorší prognózy do budoucna. Může to mít i světlou stránku věci, a to v podobě vyšších investic do mladší generace. Materské školy, kterých je nedostatek mohou být dostupnější. Také třídy s menším počtem dětí mohou být výhodou v lepším přístupu ke vzdělávání. Je to ovšem jen jedna z teorií, v případě, že se jedná o dostatečnou hranici potřebnou pro obnovu obyvatelstva. Naopak pokud je porodnost v zemi extrémně nízká, už může vzniknout problém. Příslušná země se pak zaobírá otázkou, kde vezme v budoucnu pracovní sílu a jak to ovlivní celou jejich ekonomiku. Pro zajímavost můžeme zmínit země EU s nejnižší mírou plodnosti, kterými jsou např. Malta, Španělsko a Itálie. A mezi zemi s nevyšší mírou plodnosti patří Francie s hodnotou 1.88 počtu dětí na jednu ženu.

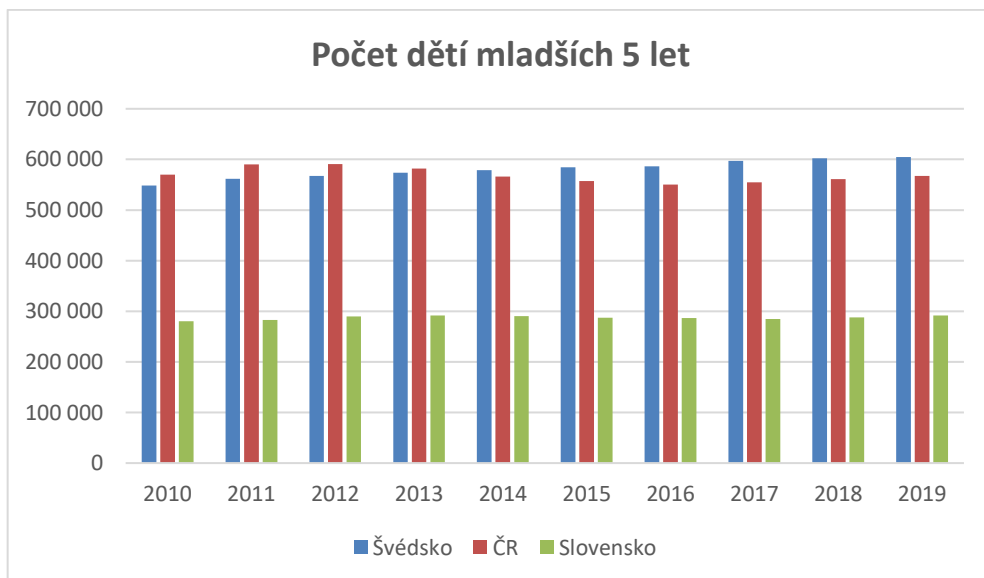
Co se týče výše porodnosti, je do jisté míry také otázkou nastavení sociálního a daňového systému dané země. Švédsko má štědrý sociální politiku, ale na úkor vyšších daní. Svým obyvatelům zajišťuje vysokou životní úroveň.

Klesající porodnost může být zaznamenána u obyvatel s nízkým rodinným rozpočtem, kdy pro ně pořídit si dítě, je v dnešní době luxus. Další příčinou klesající porodnosti může být

např. současný trend nejdříve budovat kariéru a až poté založit rodinu. S tím souvisí i zvýšení průměrného věku prvorodiček v ČR, což může mít za následek další problémy s počtem dítěte.

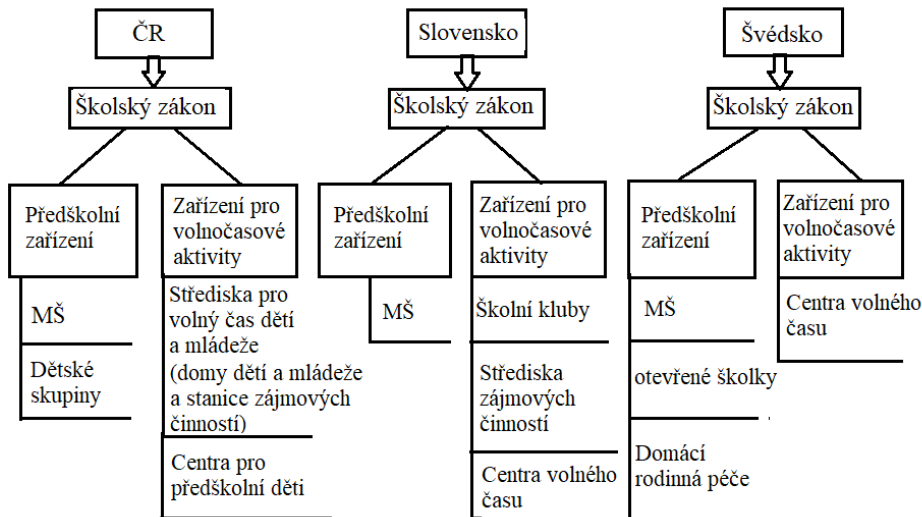
Obr. 4. Počet dětí ve věku 5-9 let ve srovnávaných zemích (Eurostat, © 2019, vlastní zpracování)

Obr. 5. Počet dětí mladších 5 let ve srovnávaných zemích (Eurostat, © 2019, vlastní zpracování)

4.3 Systémy řízení volného času

Následující obrázek znázorňuje systém řízení volného času v jednotlivých zemích.

Obr. 6. Systémy řízení volného času (vlastní zpracování na základě zjištěných informací)

Co se týče institucionálního zajištění, fungují všechny srovnávané země na podobném principu. Řídí se příslušnými zákony a zařízení pro předškolní vzdělávání poskytují jak státní, tak soukromé instituce, stejně tak zařízení pro volný čas dětí.

Rozdíl nastává v rovných příležitostech dětí při poskytování zájmových kroužků. V ČR začíná problém již ve školkách, kde některé školky nabízí navíc za úplaty zájmové kroužky, ale ne všechny děti si je mohou dovolit. V ostatních zemích školky tyto aktivity zařazují do své běžné činnosti a žádné další poplatky za ně nevybírají. Dětem by se mělo dostat stejně kvalitního vzdělávání, bez ohledu na jejich rodinné zázemí. Zvláště v případě, kdy se jedná o veřejné poskytování předškolního vzdělávání. Samozřejmě pokud dítě navštěvuje soukromé zařízení, rodič většinou vyžaduje nadstandartní služby. S tím souvisí i výše školného, které je v soukromé školce výrazně vyšší.

Švédsko je v tomto směru jiné. Ať už se jedná o veřejné nebo soukromé školky, platí zde stejný maximální poplatek, který se odvíjí od výše příjmů rodičů. Navíc na tyto poplatky dostávají všechny děti příspěvky od státu, které jsou obvykle ve stejné výši. Takže rodiče nemusejí mít starosti s ušetřením peněz na vzdělání svých dětí.

Alternativou mateřských škol ve Švédsku jsou tzv. otevřené školky, které svou povahou odpovídají spíše našim mateřským centrům. Populárními jsou ve Švédsku také dvojjazyčné školky a domácí rodinná péče.

ČR i Slovensko se svými podobnými systémy řízení volného času téměř neliší. Obě země by se mohly od Švédska inspirovat zohledněním sociálních příspěvků na předškolní vzdělávání, se kterým souvisí i poskytování zájmových kroužků.

Na druhou stranu, centra volného času ve Švédsku jsou zaměřena spíše na školní děti. V této oblasti je na tom ČR a Slovensko s nabídkou pro předškolní děti lépe.

Jak bylo zjištěno, švédský sociální systém je opravdu hodně štědrý, co se týče školek zdarma. Na úkor toho, ale Švédové odvádí hodně peněz státu.

Podle zjištěného průzkumu agentury Ipsos (2006-2020 ©) navštěvují české děti více zájmových kroužků než jejich vrstevníci v ostatních zemích. Až dvě třetiny českých rodičů posílá do zájmových kroužků své děti oproti Slovákům, kteří představují jen polovinu. V ČR patří kroužky zaměřené na sport a uměleckou činnost mezi nejpopulárnější. U dětí v zahraničí jsou to sportovní kluby.

5 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU ŠTERNBERSKO

Mikroregion Šternbersko je dobrovolným svazkem obcí, který vznikl na ustavující valné hromadě v roce 2015 a nyní ho tvoří 29 obcí.

Základní údaje o mikroregionu:

- Vznik: 26. června roku 2015 (jako volné sdružení obcí od roku 1998)
- Rozloha: 373,8 km²
- Počet obyvatel: 34 105 (k 1.1.2019)
- Obce: Babice, Bělkovice-Lašťany, Bohuňovice, Dolany, Domašov u Šternberka, Hnojice, Hlásnice, Hlušovice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová, Jívová, Komárov, Liboš, Lipina, Lužice, Město Libavá, Mladějovice, Moravský Beroun, Mutkov, Norberčany, Řídeč, Samotišky, Strukov, Štarnov, město Šternberk, Štěpánov, Tověř, Žerotín.

Obr. 7. Obce mikroregionu (MAS Šternbersko, © 2016-2020)

5.1.1 Město Šternberk

Jak uvádí Mikroregion Šternbersko (© 2017), město Šternberk je přirozeným centrem Mikroregionu a druhým největším městem stávajícího okresu Olomouc. Blízká města Olomouc, Uničov a Litovel jsou dobrým předpokladem pro spolupráci těchto měst při prosazování svých strategických plánů, ale i plánů rozvoje celého regionu. Při vzniku Mikroregionu sehrálo město Šternberk významnou roli. Bylo iniciátorem jeho vzniku a dnes je i mluvčím všech dalších 24 obcí Mikroregionu.

Hlavním strategickým cílem města je připravit podmínky pro široké spektrum bydlení a koncepci vedení klíčových dopravních tras a záměr parkování ve městě. Dále vytvořit komerčně industriální zóny pro technologie neškodící prostředí města a rozvoj rekreační činnosti. (Mikroregion Šternbersko, © 2017)

Město Šternberk podporuje sociální program a koncepci rozvoje školství, na které vynakládá značné finanční prostředky. Je členem Svazu měst a obcí, Sdružení historických sídel ČR a Sdružení obcí střední Moravy. Město má také uzavřenou smlouvu o partnerství se zahraničními městy. Jedná se o slovenské město Dobšiná, německá města Lorsch, Günzburg a švédské město Kungsbacka. (Mikroregion Šternbersko, © 2017)

5.2 Základní údaje o obcích

Nejdříve si představíme jednotlivé členské obce a jejich základní údaje, které jsou důležité pro další srovnání. Uvedenými údaji jsou: počet obyvatel, rozloha v hektarech, obec s rozšířenou působností, pověřený obecní úřad, informace o členství v mikroregionu a MAS Šternbersko. Obce jsou prioritně seřazené podle počtu obyvatel od největšího po nejmenší. Údaje jsou čerpány z oficiálních webových stránek mikroregionu, MAS Šternbersko a ČSÚ.

<i>Název obce</i>	<i>Počet obyvatel</i>	<i>Rozloha (ha)</i>	<i>ORP</i>	<i>POÚ</i>	<i>Členství</i>
<i>Šternberk</i>	13495	4878,87	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Štěpánov</i>	3506	2684,06	Olomouc	Olomouc	MIK
<i>Moravský Beroun</i>	2957	5122,4	Šternberk	Moravský Beroun	MIK
<i>Dolany</i>	2772	2377,24	Olomouc	Olomouc	MIK, MAS
<i>Bohuňovice</i>	2532	1257,29	Olomouc	Olomouc	MIK, MAS
<i>Bělkovice-Lašťany</i>	2306	1529,65	Olomouc	Olomouc	MIK, MAS
<i>Samotíšky</i>	1360	189,94	Olomouc	Olomouc	MIK, MAS

<i>Hlušovice</i>	930	424,58	Olomouc	Olomouc	MIK, MAS
<i>Štarnov</i>	766	988,15	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Mladějovice</i>	718	1043,81	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Liboš</i>	638	430,41	Olomouc	Olomouc	MIK
<i>Hnojice</i>	637	973,99	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Tověř</i>	603	205,57	Olomouc	Olomouc	MIK
<i>Město Libavá</i>	598	2932,73	Šternberk	Šternberk	MIK
<i>Jívová</i>	591	1528,1	Šternberk	Šternberk	MIK
<i>Huzová</i>	579	3438,9	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Žerotín</i>	464	785,52	Šternberk	Šternberk	MIK
<i>Babice</i>	449	594,65	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Lužice</i>	396	514,74	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Horní Loděnice</i>	343	1819,46	Šternberk	Šternberk	MIK
<i>Domašov u Šternberka</i>	337	1178,11	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Norberčany</i>	259	2235,99	Šternberk	Moravský Beroun	MIK
<i>Hlásnice</i>	229	276,17	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Komárov</i>	207	149,71	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Řídeč</i>	192	727,46	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS
<i>Lipina</i>	175	993,53	Šternberk	Šternberk	MIK
<i>Hraničné Petrovice</i>	146	1216,64	Šternberk	Šternberk	MIK
<i>Strukov</i>	146	52,88	Šternberk	Šternberk	MIK
<i>Mutkov</i>	49	564,04	Šternberk	Šternberk	MIK, MAS

Tab. 3. Základní údaje o obcích (Mikroregion, MAS, ČSÚ, vlastní zpracování)

5.3 Projekty mikroregionu

Mikroregion Šternbersko realizuje níže uvedené projekty, na základě kterých, zpracovává rozvojové dokumenty a akční plány jejich rozvoje u vybraných obcí. Tyto projekty jsou financovány z finančních prostředků Evropské Unie, konkrétně Evropského sociálního fondu z operačního programu Zaměstnanosti, kde se Mikroregion Šternbersko stal úspěšným žadatelem. (Mikroregion Šternbersko, © 2017)

Mikroregion také vydává po půl roce zpravodaj, který informuje o novinkách a aktuálních informacích o aktivitách, které pro obce i občany regionu připravuje a realizuje.

Mezi projekty Mikroregionu Šternbersko patří:

- Podpora strategického řízení členských obcí Mikroregionu Šternbersko
- Podpora strategického řízení obcí na území Šternberska
- Podpora strategického řízení obcí a moderní komunikace s veřejnou správou na území Šternberska

V minulosti bylo mikroregionem realizováno několik projektů, zejména z Programu obnovy venkova. V roce 2015 byla zpracována nová strategie Mikroregionu. V rámci strategie byly vytyčeny priority, na základě kterých, se aktuálně připravují a realizují společné projekty z oblasti strategického rozvoje, životního prostředí, cykloturistiky a meziregionální spolupráce.

V roce 2016 se mikroregion zapojil také do projektu Svazu měst a obcí pod názvem: „Centra společných služeb“. Díky jeho realizaci zajišťuje servisní a poradenské služby pro členské obce i veřejnost.

Mikroregion Šternbersko se vyznačuje následujícími činnostmi:

- Informační platforma pro obce
- Organizování pravidelných tematických setkání představitelů samospráv
- Zpracování strategických rozvojových dokumentů (programy rozvoje), koncepčních dokumentů (pasporty)
- Pomoc obcím s projekty, veřejnými zakázkami a ochranou údajů (GDPR)

V budoucnu se chce Mikroregion aktivně zaměřovat na kulturní a společenskou oblast, společné projekty a nadále poskytovat poradenskou činnost pro členské obce a školy. (Mikroregion Šternbersko, © 2017)

5.3.1 Rozpočet

Následující tabulka zobrazuje rozpočet Mikroregionu Šternbersko na rok 2020 schválený valnou hromadou dne 3. 12. 2019 a rozpočet z roku 2019 schválený dne 18. 12. 2018.

<i>Příjmy rozpočtu</i>	<i>Rok 2019 Částka v Kč</i>	<i>Rok 2020 Částka v Kč</i>
Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze st. rozpočtu	2 000 000,-	1 958 294,-
Neinvestiční přijaté transfery od obcí	1 509 100,-	2 125 081,-
Činnost místní správy	955 340,-	96 860,-
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	1 000,-	1 000,-
Zůstatek z roku předcházejícího roku (rezerva)	1 221 107,-	3 579 473,-
- Úvěr na financování mezd z projektu CZ-PL	700 000,-	
- Úvěr na financování projektu CZ-PL		356 567,-
- Úvěr na financování projektu Strategie III.		3 450 000,-
<i>Celkem</i>	<i>6 386 547,-</i>	<i>11 567 275,-</i>
<i>Výdaje rozpočtu</i>		
Činnost místní správy	4 664 680,-	9 444 000,-
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	14 000,-	92 000,-
Ostatní činnosti jinde nezařazené	1 707 867,-	2 031 275,-
<i>Celkem</i>	<i>6 386 547,-</i>	<i>11 567 275,-</i>

Tab. 4. Rozpočet Mikroregionu Šternbersko na rok 2019, 2020 (Mikroregion

Šternbersko, © 2020)

Dále lze zmínit, že rozpočet na rok 2018 byl ve výši 2 641 518,- Kč a na rok 2017 ve výši 2 677 800,- Kč. (Mikroregion Šternbersko, © 2020)

5.4 Nabídka volnočasových aktivit v jednotlivých obcích

Na základě informací získaných od starostů obcí, obecních úřadů, základních a mateřských škol, odpovědných osob zájmových kroužků a volnočasových aktivit, z webových stránek obcí a příslušných organizací jsem získala data, potřebná pro analýzu nabídky volnočasových aktivit předškolních dětí u jednotlivých obcí.

Některé informace jsem čerpala ze zpracovaných dokumentů Mikroregionu Šternbersko. Protože některé dokumenty programu rozvoje obce byly zpracovány již v roce 2017, používala jsem aktuální informace z výše uvedených zdrojů.

Nabídka volnočasových aktivit v jednotlivých obcích bude posuzována podle uvedených kategorií: zájmové kroužky při základních a mateřských školách, základní umělecké školy a jazykové školy, kluby, spolky, mateřská centra a ostatní volnočasové aktivity.

5.4.1 Zájmové kroužky při základních a mateřských školách

<i>Název obce</i>	<i>Zájmové kroužky při ZŠ a MŠ</i>
Šternberk	MŠ Komenského 44 – angličtina pro předškoláky + jóga pro děti (od 3 let)
Dolany	ZŠ a MŠ Aloise Štěpánka Dolany – angličtina pro nejmenší (od 4 let i mladší)
Bělkovice-Lašťany	MŠ – taneční kroužek (rozdělení na dvě skupiny-věkově starší a věkově mladší děti)
Mladějovice	MŠ – sportovní kroužek + hudebně pohybový kroužek (od 3-6 let)
Jívová	MŠ – výtvarný kroužek, logopedický kroužek, hra na hudební nástroj a v zimě lyžařský výcvik
Huzová	ZŠ a MŠ – kroužek keramiky a angličtiny (předškolní děti)
Babice	ZŠ a MŠ – taneční kroužek + kroužek Předškoláček
Lužice	MŠ – kroužek mažoretky (pro děti od 4 let)

Tab. 5. Zájmové kroužky při ZŠ a MŠ (vlastní zpracování)

Z celkového počtu srovnávaných členských obcí, je uvedených 8, kde jsou nabízeny zájmové kroužky, které fungují při základních a mateřských školách. Většinou se jedná o pohybové kroužky, následované jazykovými a výtvarnými. Tyto kroužky se většinou poskytují dětem, navštěvujícím příslušné zařízení.

Z celkového průzkumu bylo zjištěno, že v obcích Norberčany, Hlásnice, Komárov, Lipina, Hraničné Petrovice, Strukov, Mutkov nejsou žádná předškolní zařízení v podobě mateřských či základních škol. Tyto obce patří mezi obce s nejnižším počtem obyvatel.

5.4.2 Základní umělecké školy a jazykové školy

<i>Název obce</i>	<i>Základní umělecké školy</i>	<i>Jazykové školy</i>
Šternberk	ZUŠ Šternberk – obor hudební, výtvarný, taneční, literárně-dramatický	Top English Šternberk – jazykové kurzy pro předškolní děti (od 3 let) Výukové centrum Helen Doren English Šternberk – jazykové kurzy (pro děti od 3 měsíců – 19 let)
Štěpánov	Pobočka ZUŠ „Žerotín“ Olomouc – obor hudební, taneční, literárně-dramatický	
Moravský Beroun	ZUŠ Moravský Beroun – obor hudební, výtvarný	
Dolany	Při ZŠ Aloise Štěpánka působí pobočka ZUŠ M. Stibora v Olomouci – obor výtvarný + pobočka ZUŠ „Žerotín“ Olomouc – obor hudební	
Bohuňovice	Pobočka ZUŠ Šternberk – obor hudební, taneční	
Město Libavá	Pobočka ZUŠ Moravský Beroun – obor výtvarný ve spolupráci s OÚ	
Jívová	Pobočka ZUŠ Moravský Beroun – obor hudební na ZŠ Jívová, výtvarný na OÚ	

Tab. 6. Základní umělecké školy a jazykové školy (vlastní zpracování)

Jak bylo zjištěno, základní umělecké školy se nachází v 7 obcích z celého Mikroregionu Šternberk. Jedná se především o obce s větším počtem obyvatel. Není překvapením, že se nachází i ve Šternberku, sídelním městě Mikroregionu. Navíc se zde nachází i dvě jazykové školy poskytující jazykové kurzy právě pro předškolní děti.

Všechny uvedené základní umělecké školy poskytují studium pro děti předškolního věku. Jedná se o přípravné studium od 5 let do 7 let.

Pro každý školní rok se otevírané obory mohou lišit, podle počtu jejich zájemců. Uvedené ZUŠ nabízí nejčastěji v hudebním oboru hru na následující hudební nástroje: klavír, elektronické klávesové nástroje, housle, violoncello, kytaru, akordeon, zobcovou flétnu, flétnu, hoboj, klarinet, bicí nástroje a také sólový zpěv.

5.4.3 Spolky a kluby, zájmové kroužky, mateřská centra a ostatní aktivity

<i>Název obce</i>	<i>Spolky a kluby</i>	<i>Hudební, taneční, pohybové, výtvarné a jazykové kroužky</i>	<i>Mateřská centra a ostatní volnočasové aktivity</i>
Šternberk	<p>Atletický klub Šternberk: atletická příprava (5-11 let) – zázemí na MŠ Dr. Hrubého 2, a ZŠ nám. Svobody 3</p> <p>Florbal club Šternberk: příprava (od 5 let i mladší)</p> <p>Fotbalový klub Šternberk: školička fotbalu (5-12 let)</p> <p>TJ Sokol Šternberk: cvičení „Rodiče a Děti“ (3-6 let) + gymnastická příprava (5-8 let)</p> <p>Dětský klub Eccáček z. s. (centrum pro rodiče s dětmi od narození do 6 let) – kroužky: angličtina pro starší děti (od 4 let) + jóga pro děti (3-6 let)</p>	<p>Hudební kroužek (5-7 let; DDM)</p> <p>Výtvarný a rukodělný kroužek: keramika (5-15 let; DDM)</p> <p>Taneční a pohybové kroužky: mažoretky I (pro děti od 5 let-záčátečníci, příprava (5-7 let; DDM)</p> <p>Angličtina pro předškoláky (5-7 let; DDM)</p> <p>Fotbalová školička pro předškolní děti (DDM)</p> <p>Od března 2020 kreativní hrátky (5-10 let; DDM)</p> <p>Děti na startu: všeobecná pohybová příprava dětí (4-9 let) – gymnázium Šternberk</p>	Dětské centrum Oáza
Moravský Beroun	Spolek Rodičů Moravský Beroun	X	Mateřské centrum (v ZUŠ Moravský Beroun)
Bohuňovice	<p>TJ Sokol Bohuňovice – fotbalový oddíl: mladší benjamínci (od 5 let)</p> <p>Bohuňovické mažoretky: BabyBohunky (4-6 let)</p>	X	<p>Mateřské centrum kuličky z. s.</p> <p>Centrum zdraví Bohuňovice – plavecké kurzy pro předškolní děti</p>
Bělkovice-Lašťany	SDH Bělkovice-Lašťany – hasičská příprava (od 3-6 let)	Tvořeníčko pro každého (není dána věková skupina)	X

Hlušovice	Rarášci 3. skautský oddíl: družinka Benjamínků – fungují pod 3. střediskem Olomouc (3-6 let)	X	X
Mladějovice	Klub pro rodiče s dětmi (od narození po nástup do školky)	X	X
Hnojice	Občanské sdružení Hagnózek: soubor Pomněnkê – dětský taneční soubor, hanácký folklor (předškolní i mladší děti)	X	X
Tověř	X	X	Rodinné centrum Koloušek
Jívová	X	Taneční kroužek	X
Řídeč	X	X	Rekreační stáj Řídeč

Tab. 7. Spolky a kluby, zájmové kroužky, mateřská centra a ostatní aktivity (vlastní zpracování)

Největší nabídku zájmových kroužků pro předškolní děti nabízí Šternberk, tedy největší město mikroregionu. Jsou zde zájmové kroužky všeho druhu, od sportovních až po hudební, jazykové a výtvarné. Nejvíce zájmových kroužků nabízí DDM, od věkové hranice pěti let. Ve Šternberku se dále plánuje výstavba krytého bazénu, který bude obsahovat víceúčelový bazén s plaveckou, rekreační a výukovou a dětskou částí, včetně wellness. Bude to určitě vhodným řešením i pro děti z mateřských a základních škol, které musejí kvůli plavání dojíždět až do 16 kilometrů vzdáleného Uničova. A hotový by měl být nejpozději do konce srpna roku 2022, jak uvedla Tauberová (© 2019).

Naopak obce, které nenabízí žádné zájmové kroužky (ani v rámci MŠ či ZŠ) pro předškolní děti jsou Domašov u Šternberka, Hlásnice, Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Huzová, Komárov, Liboš, Lipina, Mutkov, Norberčany, Samotišky, Strukov, Štarnov. Z celkového počtu členských obcí je to téměř polovina (45 %). Většinou se jedná o obce s nízkým počtem obyvatel. Je na zvážení, zda by se v těchto obcích zřízené zájmové kroužky uchytily.

Většina obcí však mimo uvedené zájmové kroužky poskytuje zázemí pro volnočasové aktivity předškolních dětí. Jedná se o dětská hřiště, cyklostezky, tělocvičny, knihovny, bazény, rybníky a další.

Obce také prostřednictvím spolků nebo z vlastní iniciativy organizují pro děti během celého roku různé akce a soutěže. Jedná se o oslavy k příležitosti Mezinárodního dne dětí, drakiády, maškarní plesy, hody, pohádkový les, mikulášské nadílky, velikonoční a vánoční dílničky, sportovní akce, pálení čarodějnic, masopusty, kácení máje a další. Často ale chybí zájem ze strany obyvatel obce, kdy pro malou účast tyto akce nechce nikdo pořádat. Souvisí to hlavně s novými přistěhovalci, kteří se nechtějí zapojit do aktivit obce. Je to škoda i z důvodu upadání ostatních tradic a zvyků, bez kterých si život na vesnici nelze představit.

5.4.4 Výsledky dotazníkové šetření

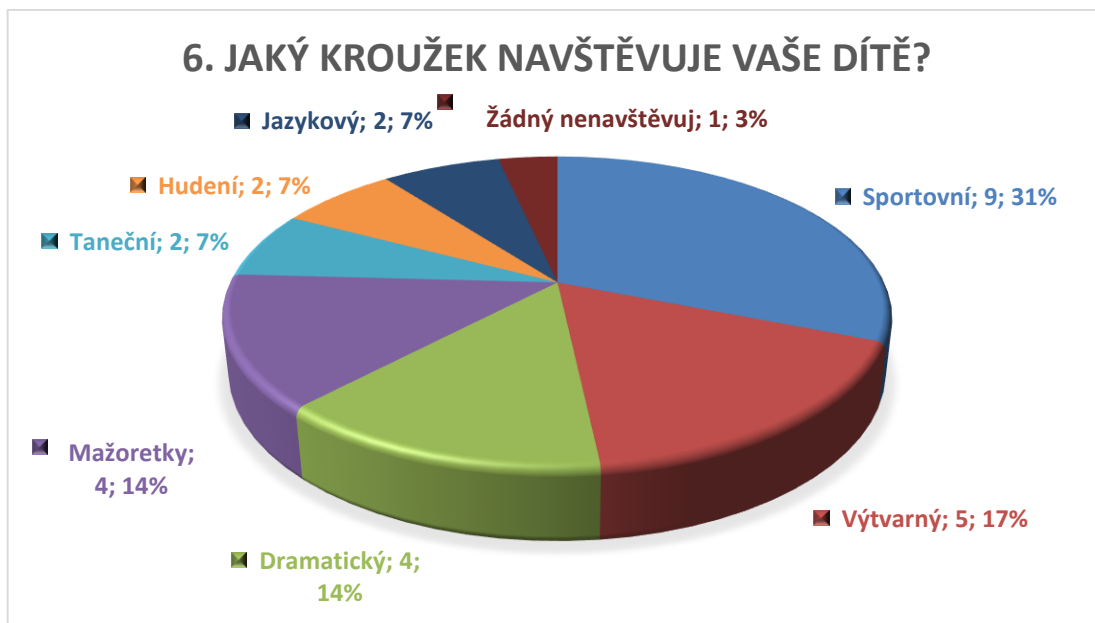
Jako doplnění analýzy volnočasových aktivit v Mikroregionu Šternbersko bylo použito dotazníkové šetření prostřednictvím sociální sítě Facebook, konkrétně skupiny nazývané „Šternberské maminky“. Členy této skupiny jsou především maminky ze Šternberka a blízkého okolí, což spadá do oblasti zkoumaného Mikroregionu Šternbersko.

Cílem bylo zjistit, jaké kroužky maminky postrádají a zda jejich předškolní děti vůbec nějaké navštěvují. K tomu byl využit dotazník tvořící 11 otázek, který se skládal jak z otázek uzavřených, polouzavřených tak i jedné otevřené.

Vzhledem ke kapacitě práce budou uvedeny v grafické podobě stěžejní otázky pro náš výzkum, a ostatní budou uvedeny v příloze. Celkem odpovědělo 54 respondentů, z nichž více jak polovinu tvořily (53%) ženy v zaměstnání. To odpovídá skutečnosti, že dítě ve věku od 3 do 6 let většinou navštěvuje mateřskou školu a jeho rodiče pracují.

Dále z průzkumu vyplynulo, že během pracovního týdne zbývá velmi málo volného času tráveného s dítětem. Tento volný čas tráví rodič s dítětem nejčastěji pobýtem venku.

Na otázku, jestli dítě navštěvuje zájmový kroužek, převažovala negativní odpověď, která tvořila 65 % dotazovaných. Zbylých 35% dotazovaných uvádí, že jejich dítě navštěvuje následující zájmové kroužky uvedené v grafu.

Obr. 8. Graf otázky č. 6: Jaký kroužek navštěvuje vaše dítě? (vlastní zpracování)

Jak je z odpovědí na otázku č. 6 patrné, převažují ve volném čase dětí především sportovní aktivity, kam můžeme zařadit i mažoretky. Následuje výtvarný a dramatický kroužek. Taneční, hudební a jazykové kroužky se dělí o poslední místa v našem grafu v počtu stejných odpovědí.

Následovala otázka, z jakého důvodu dítě nenavštěvuje zájmový kroužek. Zde převažovala odpověď z důvodu nízkého věku dítěte, s čímž souvisí i jeho nezájem.

Obr. 9. Graf otázky č. 7: Z jakého důvodu vaše dítě nenavštěvuje zájmový kroužek? (vlastní zpracování)

Mezi prioritní otázku patřila otázka č. 8, kde jsme chtěli především zjistit, jaké kroužky v okolí rodiče postrádají. Výsledky ukazuje následující graf.

Obr. 10. Graf otázky č. 8: Jaký typ zájmového kroužku v blízkosti vašeho bydliště postrádáte? (vlastní zpracování)

Většina rodičů je dle průzkumu s nabídkou v mikroregionu spokojená a uvádí, že je dostatečující. Poté je nejvíce postrádán taneční zájmový kroužek.

Poslední otázka byla otevřená a měla zjistit případné náměty a názory rodičů na zlepšení volnočasových aktivit v mikroregionu Šternbersko. Uvedené odpovědi byly:

- Nedostatečné informace ohledně nabídky volnočasových aktivit (webové stránky, zveřejňování letáků, informace v mateřských školách)
- Chybí zájmové kroužky v menších obcích
- Málo dětských hřišť, sportovišť a multifunkčních center
- Chybí taneční kroužek (většinou až od 6 let)

5.4.5 Zhodnocení, návrhy a doporučení

Z pohledu zájmových kroužků při základních a mateřských školách se domnívám, že je pro děti dosti náročné trávit celý den ve školce. Některé jsou tam již od 6 hodin od rána až do 16. hodiny odpoledne. Proto si myslím, že by uvítaly změnu prostředí a své volnočasové aktivity prováděly někde jinde. Navíc s dětmi ze školky se již znají. Když budou

navštěvovat zájmové kroužky v jiném prostředí, tak navážou nová přátelství. Na druhou stranu, pokud se jedná o obec, kde je nabídka volnočasových aktivit omezená, rodiče jistě uvítají jakýkoliv kroužek pro své předškolní děti.

Co se týče základních uměleckých škol je podle mě nabídka dostačující. Základní uměleckou školu nalezneme jak ve Šternberku, tak v dalších 6 obcích Mikroregionu.

Město Šternberk nabízí dostatečnou nabídku zájmových kroužků pro předškolní děti, jak to ostatně vyplynulo i z dotazníkové šetření. Návrhem pro zlepšení v této oblasti, by bylo rozšíření volnočasových aktivit o taneční kroužek, který by byl vhodný již pro děti od 3 let. Ostatně by to uvítali i rodiče, kteří uvedli, že tento zájmový kroužek postrádají. Vhodné prostory by mohl nabídnout DDM nebo nějaká místní základní škola.

Rozšíření bych směřovala na menší obce, ve kterých je nabídka zájmových kroužků nedostačující či dokonce nulová. Vhodné zázemí volnočasových aktivit pro děti může ovlivňovat atraktivitu nabízené lokality. Zřízením zájmového kroužku může také dojít k navázání kontaktů s novými obyvateli, kteří se začnou zapojovat do dění v obci. Vzniknou nová přátelství jak mezi dětmi, tak rodiči. Zájmové kroužky by mohly přispět k obnovení tradic a zvyků, které bohužel postupně z našich obcí mizí.

Co je asi zásadním problémem v oblasti nabídky volnočasových aktivit pro předškolní děti v mikroregionu Šternberk je informovanost. Při shromažďování informací ohledně nabídky volnočasových aktivit bylo velmi náročné zjistit všechny potřebné informace. Na některých webových stránkách chybí informace, některé dokonce dlouhodobě nefungují. Chybí nějaké jednotné místo, kde by byla nabídka v celém mikroregionu kompletní. Především s rozdělením věku pro přijetí do dané zájmové aktivity. Byl by vhodný internetový odkaz přímo na stránkách mikroregionu, kde by zveřejňovaly členské obce všechny konané akce pro děti. Většina z nich je zveřejňuje pomocí sociální sítě Facebook, ale ne všichni tyto jednotlivé obce sledují. V několika případech jsem četla na skupině „Šternberské maminky“ dotazy, kdy se maminky ptaly, kam o víkendu s dětmi, příp. kde se konají akce pro děti? To by bylo nejvhodnějším řešením.

6 NÁVRH PROJEKTU

Na základě výsledků analýzy nabídky volnočasových aktivit v Mikroregionu Šternbersko, jsem se rozhodla pro rozšíření volnočasových aktivit pro předškolní děti v obci Komárov. Tato obec nenabízí žádné zájmové kroužky pro předškolní děti a nefunguje zde ani žádný klub či spolek, který by tuto činnost podporoval. Všechny volnočasové aktivity jako jsou oslavy dětského dne, velikonoční a vánoční dílničky či mikulášskou nadílku tedy zajišťuje sama obec. Vzhledem k dostatečnému počtu dětí, který zajistí i blízké obce Mladějovice a Řídeč, je Komárov vhodným místem pro realizaci mého záměru.

6.1 Cíle projektu

Cílem projektu je vytvořit spolek, který bude přispívat k rozvoji v oblasti poskytování volnočasových aktivit pro předškolní děti formou zájmového kroužku a dalších jednorázových či příležitostných akcí. Jedná se o zapojení dětí i maminek do činností, které budou pozitivně přispívat k naplňování jejich volného času. Především aktivním trávením volného času a to pohybem, tvořením, učením i zábavou. Cílem je zapojit jak obyvatelé obce Komárov, tak i z okolních vesnic. Vzhledem k tomu, že se obec stále rozrůstá a přibývají noví obyvatelé, je to možnost, jak navázat vztahy s novými sousedy a aktivně se zapojit do dění v obci. Mohou vzniknout nová přátelství jak mezi dětmi, tak mezi rodiči.

6.2 Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou děti v předškolním věku. Vzniklý kroužek bude určovat přesnou věkovou skupinu.

6.3 Založení spolku

Nejprve je nutné podniknout právní kroky k založení spolku. Podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku k založení spolku je potřeba nejméně tří osob, které mají společný zájem. Název musí obsahovat slovo „spolek“ nebo alespoň zkratku „z. s.“ – tedy zapsaný spolek. Zakládajícím dokumentem spolku jsou stanovy, na kterých se musí zakladatelé spolku shodnout. Stanovy musí alespoň obsahovat:

- název a sídlo spolku
- účel spolku

- práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat
- určení statutárního orgánu

6.3.1 Stanovy spolku PRO DĚTI Komárov z.s.

Podklady pro stanovy spolku jsou čerpány ze stanov spolku CHYŇAVA DĚTEM z.s. a ze zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. (Novotná, © 2015)

Čl. 1) Název, forma a sídlo

Název: PRO DĚTI Komárov z.s. (dále jen spolek)

Sídlo: Komárov č. p. 241, 785 01 Šternberk

Forma: Spolek je právnickou osobou založenou v souladu se zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění.

Čl. 2) Účel spolku

Spolek je dobrovolná, nezisková organizace založená za účelem naplňování společných zájmů, kterými jsou volnočasové aktivity pro rodiče a děti, ale také pro děti a mládež, tvůrčí, vzdělávací a sportovní činnosti, organizace výletů a exkurzí, pořádání jednorázových či příležitostných akcí pro děti a mládež, zájmových kroužků, klubů či souborů, bazarů a spolupráce se starší generací především domovem seniorů.

Čl. 3) Cíle spolku a formy činnosti

- a) umožnit vzájemná setkávání rodičů a dětí, dětí a mládeže
- b) rozvíjení vědomostí a dovedností dětí a mládeže
- c) obohatit děti o nové vztahy, zkušenosti, nové kamarády
- d) pořádání volnočasových aktivit, zájmových kroužků pro děti a mládež, souborů či klubů
- e) pořádání jednorázových či příležitostných akcí, výletů a exkurzí pro děti a mládež
- f) organizování her a soutěží pro děti a mládež
- h) spolupráce se státními i nestátními organizacemi
- ch) spolupráce s domovem seniorů

Čl. 4) Členství ve spolku

1. Členství ve spolku je dobrovolné a dvojího typu:

- Člen – fyzická osoba starší 18 let, podílející se na přípravě akcí
- Dětský člen – fyzická osoba ve věku do 18 let, účastnící se akcí

Členem může být fyzická osoba starší 18 let, která vyvíjí činnost pro děti a mládež nebo se chce zabývat aktivitami pro děti a mládež. Členství ve spolku vzniká na základě schválení písemné přihlášky členskou schůzí spolku, která o jeho přijetí rozhoduje na svém nejbližším zasedání. Přihláška musí obsahovat tyto údaje: jméno a příjmení žadatele, adresu trvalého pobytu, datum narození, telefonní a emailové spojení, datum podání přihlášky a podpis žadatele.

Dětským členem mohou být fyzické osoby – účastníci kroužků, souborů či klubů. Tito členové se stávají dětskými členy na základě vyplnění přihlášky do kroužku či na jinou akci.

2. Člen spolku má právo:

- a) účastnit se jednání členské schůze a podílet se na jejím rozhodování hlasováním
- b) účastnit se veškeré činnosti spolku, volit radu spolku a být volen do těchto orgánů
- c) předkládat návrhy, podněty a připomínky orgánům spolku, podílet se na praktické činnosti spolku

3. Dětský člen spolku má právo:

- a) účastnit se jednání členské schůze
- b) předkládat návrhy, podněty a připomínky orgánům spolku, podílet se na praktické činnosti spolku

4. Člen spolku má povinnost:

- a) dodržovat stanovy, plnit usnesení orgánů spolku
- b) aktivně hájit zájmy spolku, dodržovat vnitřní dohody a nepodnikat žádné kroky, které by byly v rozporu se zájmy spolku
- c) aktivně a pravidelně se účastnit jednání orgánů spolku a přispívat ke zlepšení jejich práce

4. Členství ve spolku zaniká

- a) doručením písemného oznámení o vystoupení člena předsedovi spolku

- b) zánikem spolku
- c) nezaplacením členského příspěvku
- d) vyloučením člena členskou schůzí, v případě, že se člen třikrát bez omluvy nezúčastní zasedání členské schůze nebo opakovaně i přes písemné napomenutí ze strany orgánu
- e) úmrtím člena
- f) z jiného důvodu stanoveného zákonem

Veškeré vypořádání vůči členovi, kterému zaniklo členství, proběhne do tří měsíců od potvrzeného ukončení členství.

Seznam členů spolku je veřejný a je přístupný na stránkách spolku. Zápis a výmazy v tomto seznamu provádí předseda při vzniku a zániku členství a dále při jakékoliv změně podstatných údajů.

Vzhledem k tomu, že pro činnost s dětmi a mládeží jsou potřeba značné finanční prostředky, může spolek vyvíjet i další činnosti nad rámec hlavní činnosti, kterými zajistí prostředky pro plnění tohoto poslání (např. dětský bazárek, prodej dekorativních výrobků, dobrovolné vstupné při různých akcích).

Čl. 5) Typy členství

Typy členství ve spolku jsou:

1. aktivní – člen spolku se aktivně a pravidelně podílí na činnostech Spolku a jehož dítě se pravidelně zapojuje do aktivit Spolku. Platí pravidelný členský příspěvek 100,- Kč ročně hotově předsedovi Spolku nebo na bankovní účet
2. pasivní – člen spolku se neaktivně a nepravidelně podílí na činnostech Spolku a jehož dítě se nepravidelně zapojuje do aktivit a akcí Spolku. Neplatí pravidelný členský příspěvek 100,- Kč ročně.

Čl. 6) Členský příspěvek

1. pravidelný – pravidelný členský příspěvek hradí aktivní člen Spolku hotově předsedovi Spolku nebo na bankovní účet spolku
2. mimořádný členský i nečlenský příspěvek a finanční dar – mimořádným členským příspěvkem nebo finančním darem může kterýkoliv člen Spolku podpořit dle svého uvážení

činnosti Spolku. Mimořádný členský i nečlenský příspěvek a finanční dar lze zaplatit hotově předsedovi spolku nebo na bankovní účet spolku

Čl. 5) Orgány spolku

Organizační strukturu spolku tvoří:

- a) členská schůze
- b) rada spolku (předseda, místopředseda, zástupce místopředsedy spolku)

Členská schůze

Nejvyšším orgánem spolku je členská schůze – ze všech jeho členů. Schůze se může zúčastnit i dětský člen, ale nemá právo hlasovat. Členská schůze rozhoduje o všech důležitých věcech týkajících se spolku, zejména:

- a) schvaluje stanovy spolku a změny těchto stanov
- b) volí na pětileté funkční období tříčlennou radu spolku, případně tuto radu spolku odvolává
- c) schvaluje zprávu o činnosti spolku za předcházející rok, určuje a schvaluje strategický plán spolku a jeho cíle na příští období
- d) určuje výši členského poplatku
- e) schvaluje přihlášky nových členů a rozhoduje o vyloučení členů
- f) rozhoduje o vstupu spolku do právnických osob
- g) rozhoduje o zániku spolku

Členská schůze tak rozhoduje o všech věcech, které nespádají do pravomoci jiného orgánu spolku.

Zasedání členské schůze je svoláváno předsedou spolku podle potřeby, nejméně však jednou ročně. Předseda je povinen svolat do jednoho měsíce členskou schůzi, pokud ho o to požádá písemně alespoň jedna třetina členů spolku. Informaci o konání zasedání členské schůze zasílá předseda členům spolku písemně nebo elektronickou poštou a to nejpozději 7 dní před jeho konáním. Součástí informace je návrh programu zasedání.

Členská schůze může na svém nejbližším zasedání změnit kterékoliv rozhodnutí předsedy, které poškozuje zájmy spolku.

Hlasování je veřejné, členská schůze však může před započítáním hlasování rozhodnout, že bude hlasováno tajně. Každý člen má při rozhodování jeden hlas a hlasy členů jsou si rovny.

Zúčastní-li se schůze nadpoloviční většina členů je usnášení se schopna. Neúčastní-li se schůze nadpoloviční většina členů je schůze neschopna se usnášet a rada spolku svolá náhradní členskou schůzi do jednoho měsíce ode dne původního konání. Opakovaná členská schůze je schopna se usnášet bez ohledu na počet přítomných členů. Členská schůze přijímá rozhodnutí nadpoloviční většinou hlasů. O zrušení spolku s likvidací nebo jeho přeměně rozhoduje kvalifikovanou většinou.

O rozhodnutích přijatých na zasedání členské schůze pořizuje členskou schůzí pověřený člen spolku zápis. Zápis svým podpisem ověřují dva členové přítomní na zasedání členské schůze.

Rada spolku

Nejvyšším orgánem spolku je rada spolku, která je statutárním orgánem spolku.

Rada spolku si volí ze svého středu předsedu. Rada spolku je tříčlenná. Její funkční období je pětileté. Rada spolku se schází dle potřeby.

Rada spolku může přijímat rozhodnutí, pokud je přítomno více než 50 % členů a zároveň je přítomen předseda. Rozhodnutí je schváleno, jestliže pro něj hlasovala nadpoloviční většina přítomných členů.

Předseda spolku je povinen v případě odstoupení, odvolání nebo úmrtí člena rady spolku do 60 dnů svolat členskou schůzi, která zajistí doplnění rady spolku.

Právní úkony, z nich vznikají spolku nebo jeho jednotlivým členům práva nebo povinnosti, musí být učiněny písemně a podepsány předsedou rady spolku.

Rada spolku rozhoduje o přijímání a vyloučení členů, a to prostou většinou přítomných členů rady spolku.

Čl. 7) Hospodaření spolku

Spolek hospodaří s následujícími příjmy, kterými jsou:

- Prostředky získané z členských příspěvků
- Prostředky získané z darů a příspěvků fyzických a právnických osob
- Prostředky z vlastní činnosti při naplňování cílů spolku

- Prostředky získané z dotací
- Prostředky získané z drobného prodeje výrobků a z dobrovolného vstupného pro podporu činnosti spolku při organizování různých akcí
- Prostředky z výtěžků účelových sbírek

Spolek prostředky vynakládá výhradně na úkony spojené s předmětem činnosti spolku, řádně podložené účetními doklady.

Rada spolku seznamuje členy spolku s výsledky hospodaření na každé členské schůzi.

Čl. 8) Závěrečná ustanovení

Záležitosti neupravené těmito stanovami se řídí obecně platnými právními předpisy.

Spory mezi členy a stížnosti členů řeší členská schůze. Spory a stížnosti se podávají prostřednictvím předsedy spolku. Členská schůze je povinna řešit spory do 30 dnů. Vyjádření ke stížnosti musí být vždy písemné a doručeno dotčeným stranám.

6.3.2 Vznik spolku

Občanský zákoník nabízí dva způsoby založení spolku. První možností je shoda zakladatelů o obsahu stanov, druhou je přijetí stanov na ustavující schůzi. Druhá možnost se používá v případě, že se na založení spolku podílí větší počet osob, nebo není předem znám jejich konkrétní počet. Prvním krokem k úspěšnému založení spolku je tedy schválení stanov. (Poradna, © 2018)

Spolek vzniká zápisem do spolkového rejstříku, který vede místně příslušný krajský soud. Právní úpravu nalezneme v zákoně č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických osob (rejstříkový zákon). Zápis do spolkového rejstříku není zpoplatněn.

Návrh na zápis podávají zakladatelé nebo osoba určená ustavující schůzi. Návrh na zápis musí být do příslušného spolkového rejstříku podán bez zbytečného odkladu po založení spolku. (Poradna, © 2018)

Listiny potřebné pro úspěšný zápis do spolkového rejstříku jsou:

- Stanovy (podepsané předsedou nebo jiným statutárním orgánem)
- Souhlas vlastníka s umístěním sídla spolku (s úředně ověřeným podpisem)
- Souhlas a čestné prohlášení statutárního orgánu (s úředně ověřeným podpisem)
- Zápis z ustavující členské schůze nebo zápis o tom, že se zakladatelé shodli na stanovách a statutárním orgánu

- Elektronický formulář (s úředně ověřeným podpisem)

Návrh lze podat v elektronické nebo listinné podobě. Elektronická verze návrhu musí být zajištěn zaručeným elektronickým podpisem, listinná verze s úředně ověřeným podpisem.

Poté co je návrh na zápis doručen příslušnému soudu, vydá tento soud ve lhůtě tří pracovních dnů usnesení o výzvě k odstranění vad návrhu nebo doplnění chybějících listin. Nejpozději do pěti pracovních dnů ode dne podání návrhu příslušný rejstříkový soud provede zápis nebo případně o návrhu rozhodne.

§ 226 odst. 3 Občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. uvádí, že pokud není spolek do třiceti dnů od podání návrhu zapsán ani nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí zápisu, považuje se spolek za zapsaný do spolkového rejstříku třicátým dnem od podání návrhu.

6.4 SWOT analýza

Pro určení strategických cílů navrhovaného projektu a získání podkladů pro jeho další rozvoj byla použita SWOT analýza. Je to základní strategická analýza, která hodnotí vnitřní a vnější prostředí navrhovaného projektu. Popisuje silné a slabé stránky projektu a také jeho příležitosti a hrozby.

Silné stránky	Slabé stránky
Jediný zájmový kroužek pro předškolní děti v okolí Nízké náklady spojené s využíváním prostor pro zájmový kroužek Propagace (prostřednictvím sociálních sítí, letáků)	Nezkušenost se založením spolku Nedostatečné sociální zařízení na místním hřišti, které bude využíváno k aktivitám zájmového kroužku Nedostatek základního vybavení pro sportovní aktivity zájmového kroužku
Příležitosti	Hrozby
Ve vedlejších vesnicích není žádný zájmový kroužek pro předškolní děti Rostoucí zájem o volnočasové aktivity pro předškolní děti	Příchod nové konkurence Nezískání finanční podpory (sponzoři, dotace)

Tab. 8. SWOT analýza projektu (vlastní zpracování)

V rámci vnitřního prostředí můžeme za silnou stránku považovat jedinečnost zájmového kroužku pro předškolní děti v okolí. Další výhodou jsou nízké náklady při využívání prostor zájmového kroužku v kulturním domě Komárov. Sál kulturního domu bude využíván pouze v zimních měsících, nebo jako alternativa v případě špatného počasí. Vzhledem k návštěvnosti kroužku jednou za čtrnáct dní a pobytem zde v časovém rozmezí dvou hodin, bude využívání těchto prostor opravdu minimální. Na základě dohody s paní starostkou bude využívání kulturního sálu v Komárově bezplatné, jako podpora ze strany obce.

Co bychom mohli ještě zmínit jako silnou stránku navrhovaného projektu je propagace. V současnosti jsou sociální sítě zdrojem mnoha informací. Existují zde různé skupiny pro matky s dětmi, kluby a podobně, které mohou být touto formou informování o nabídce zájmového kroužku případně konané příležitostné či pravidelné akci pro děti.

Mezi slabé stránky projektu patří zejména nezkušenost se založením spolku a nedostatek základního vybavení pro sportovní aktivity zájmového kroužku. Nějaké základní vybavení může poskytnout obec, které má k dispozici při organizování různých akcí pro děti. Dále bude záležet na konkrétní náplni zájmového kroužku.

V souvislosti s aktivitami probíhajícími na místním hřišti, by bylo vhodné vybudovat lepší sociální zařízení, které je zde pouze v podobě mobilní toalety.

Příležitost navrhovaného projektu je spatřena v rostoucím zájmu o volnočasové aktivity předškolních dětí a také ve skutečnosti, že ve vedlejších vesnicích není žádný zájmový kroužek pro tyto děti.

Projekt by naopak mohl ohrozit konkurence v podobě nově vzniklého zájmového kroužku pro předškolní děti či nezískání finanční podpory formou dotací a sponzorských darů.

6.5 Zájmový kroužek

Zájmový kroužek bude určen především pro rodiče s dětmi. Přijetí do kroužku bude na základě podané přihlášky a zaplacení ročního poplatku ve výši 100,- Kč ročně, který bude potřebný především na materiál a odměny pro děti. Kroužek bude fungovat pod názvem: „Malí šikulové“.

Věkové rozdělení pro přijetí do kroužku:

- děti od 3 do 6 let s doprovodem
- možnost zapojení dětí mladších 3 let s doprovodem

Důležité je zapojení dětí i rodičů do nabízených aktivit. Konkrétní aktivity budou ve variantě pro starší i mladší děti. Bude se jednat o kroužek založený na všestranný rozvoj dětí prostřednictvím pohybových, vzdělávacích i tvůrčích činností. Prioritou budou sportovní činnosti spojené s pobytem venku. Ukázat dětem, jak správně využívat volný čas k různým činnostem a vést je zpátky ke tradicím, které bohužel v dnešní době z obcí postupně vymizely. Děti tak získají všeobecný rozhled a objeví činnosti, ve kterých budou vynikat. Je to dobrý způsob, jak v sobě dítě objeví potenciál pro budoucí volnočasové aktivity, kterým se bude chtít věnovat.

Název kroužku:	Malí šikulové
Věková skupina:	3-6 let s doprovodem (možnost zapojení i mladších dětí)
Počet dětí:	min. 6
Výše poplatku:	100,- Kč (ročně)
Organizace činností:	Skupinová i individuální
Prostorová organizace:	Místní hřiště v Komárově / sál KD v Komárově
Dílčí cíle:	Navázání nových vztahů mezi dětmi i rodiči, začleňování dětí do kolektivu Rozvoj pohybových aktivit, všeobecných vědomostí a dovedností Zapojení rodičů i dětí do společných aktivit Návrat k tradicím

Tab. 9. Základní údaje zájmového kroužku (vlastní zpracování)

V případě zájmu je možné kroužek rozšířit i pro starší děti. Základem je vytvoření spolku, který se bude zabývat rozšířením nabídky volnočasových aktivit dětí a mládeže v obci. Dále se fantazii meze nekladou.

Podmínkou pro založení zájmového kroužku je počet min. 6 dětí. Aktuální počet předškolních dětí v obci je 7 a 3 děti ve věku 1 roku. V rámci zájmového kroužku budou poskytovány jak pravidelné činnosti, tak příležitostné nepravidelné akce pro děti i rodiče spojené s aktuální tematikou, oslavou svátků a jiných příležitostí.

Vedením zájmového kroužku bude pověřená jedna maminka, z obyvatel obce Komárov. Podle předběžného zjištění by jí mohla být osoba, která je profesí učitelka mateřské školy. Byla by to nejlepší možná varianta, protože díky svojí profesi má zkušenosti s prací s dětmi. V případě potřeby by mohli pomoci i ostatní maminky s přípravou programu.

6.6 Místo a čas

Zájmový kroužek bude probíhat každé úterý jednou za čtrnáct dní, a to v čase od 17:00 hod do 18:30 hod na místním hřišti nebo v sále kulturního domu v Komárově. Záleží na počasí a daném programu. Prioritou je trávit volnočasové aktivity venku. O aktuální programu budou účastníci předem informováni.

Co se týče příležitostných nepravidelných akcí, ty se budou uskutečňovat stejně. V případě tvůrčích činností v sále kulturního domu, v případě různých činností spojených s pohybem a potřeby většího prostoru na místním hřišti.

6.7 Propagace

Prezentace zájmového kroužku bude na webových a facebookových stránkách obce. Informační letáky budou na veřejných nástěnkách v okolních obcích a dostupných místech, kde se vyskytují děti.

Vhodné je také zřídit veřejnou skupinu na sociální síti, prostřednictvím které budou členové zájmového kroužku předem informováni o daném programu a mohou také potvrdit účast. V dnešní době moderních technologií je to výhoda.

6.8 Nabídka činností zájmového kroužku

Jak již bylo zmíněno, zájmový kroužek bude poskytovat pravidelné činnosti a příležitostné nepravidelné činnosti.

Cílem zájmového kroužku je poskytnout rodičům a dětem bohatý program plný pohybové aktivity, zábavy, tvůrčí činnosti, ale i vzdělávání. V průběhu celého roku existuje řada podnětů, jako jsou svátky, tradice či jiné příležitosti k tvůrčím a pohybovým činnostem. Také každé roční období je specifické jinými podněty.

Roční období	Nabídka tematických činností
Jaro	Velikonoce, pálení čarodějnic

Léto	Cesta za pokladem, šipkovaná
Podzim	Drakiáda, Halloween
Zima	Vánoce, čert a Mikuláš, karneval, zimní sporty

Tab. 10. Nabídka tematických činností (vlastní zpracování)

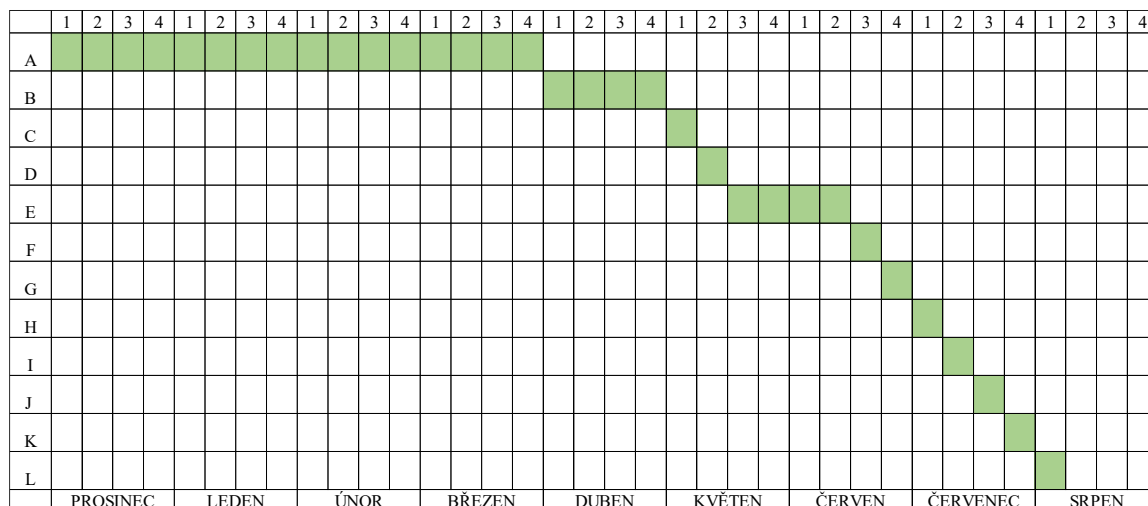
Nabídka činností, vhodných především pro pobyt venku: šipkovaná, procházky do přírody, do lesa, do vedlejší vesnice Řídeč, kde se nachází rekreační stáj s koňmi.

6.9 Časová analýza projektu

Nejdříve popíšeme všechny kroky potřebné pro realizaci projektu, které shrnuje následující tabulka.

<i>Název konkrétní činnosti</i>	<i>Označení činnosti</i>
Analýza volnočasových aktivit předškolních dětí v mikroregionu Šternbersko	A
Návrh projektu volnočasových aktivit	B
Vytvoření a schválení stanov zakladateli spolku	C
Doložení potřebných listin pro zápis do spolkového rejstříku	D
Vznik spolku	E
Založení bankovního účtu spolku	F
Žádost o finanční podporu z projektu MAS	G
Zajištění pronájmu potřebných prostor	H
Založení zájmového kroužku, tvorba přihlášek	I
Tvorba webových stránek, skupiny na sociální síti a propagačních letáků	J
Zajištění potřebného vybavení a nákup materiálu pro činnosti kroužku (na základě podaných přihlášek)	K
Zahájení činnosti	L

Tab. 11. Činnosti potřebné k realizaci projektu (vlastní zpracování)

Obr. 11. Ganttův diagram (vlastní zpracování)

Pomocí Ganttova diagramu je znázorněn průběh realizace navrženého projektu. Do grafu je zahrnuta i analýza volnočasových aktivit, která předcházela návrhu projektu. Časová hodnota je rozdělena na jednotlivé týdny v měsíci.

Jak je z grafu patrné, celková doba od přípravy projektu (včetně analýzy volnočasových aktivit) až po jeho realizaci zabere min. 8 měsíců. Bez analýzy jsou to 4 měsíce. Z toho vyplývá, že reálné je začít provozovat zájmový kroužek od září nového školního roku 2020/2021.

Uvedené časové rozmezí k realizaci konkrétní činnosti je pouze orientační. Některé činnosti mohou být splněny dříve a tím nám vzniká časová rezerva. Jedná se zejména o činnosti D, F, a H, které mohou být splněny v rámci několika dní. Tím nám může vzniknout časová rezerva 2 týdnů.

Zahájení činnosti může ovlivnit aktuální situace v ČR. Důvodem jsou mimořádná opatření vlády ČR proti šíření celosvětové pandemie, známé jako COVID-19.

6.10 Finanční analýza

Smyslem založení spolku je nejen příležitost pro vznik nových volnočasových aktivit pro děti, ale také možnost, jak získat podporu ze strany dotací Evropské Unie.

Pro nově vznikající spolek je ovšem získání podpory a dotací docela složité. Pokud nemá nový spolek žádný svůj vstupní kapitál pro jeho fungování, musí začít od nuly. Ale registrace spolku se určitě vyplatí. Zejména samotné zaměření služby a cílové skupiny má velký vliv

na poskytovatele dotací. Z počátku potřebné finance pro vznik spolku a zájmového kroužku zajistí obec a členové prostřednictvím členských příspěvků.

V rámci našeho projektu by mohli být získány finanční prostředky z projektu, který realizuje MAS Šternbersko, o. p. s., pod názvem: Podpora zvyšování kvality neformálního vzdělávání v Olomouckém kraji, který je financován v rámci výzvy č. 02_18_071 z EU. A to konkrétně z Evropského sociálního fondu z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

<i>Název projektu</i>	Podpora zvyšování kvality neformálního vzdělávání v Olomouckém kraji
<i>Období realizace projektu</i>	1. 3. 2020 – 31. 12. 2022
<i>Příjemce projektu</i>	MAS Šternbersko, o. p. s.
<i>Rozpočet projektu</i>	18 992 195,46 Kč

Tab. 12. Popis projektu MAS Šternbersko (MAS Šternbersko, © 2016-2020)

Pro úspěšné získávání finančních prostředků je nutná dostatečná příprava, zhodnocení možností, a především sledování aktuálních výzev.

<i>Název výzvy</i>	Podpora zvyšování kvality neformálního vzdělávání v Olomouckém kraji
<i>Cíl výzvy</i>	Cílem výzvy je podpořit rozvoj lidí, kteří se věnují práci s mládeží prostřednictvím neformálního vzdělávání.
<i>Prioritní osa</i>	3: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání
<i>Datum vyhlášení výzvy</i>	28. 2. 2019
<i>Datum ukončení výzvy</i>	15. 4. 2020
<i>Nejzazší datum pro ukončení fyzické realizace projektu</i>	31. 8. 2023
<i>Alokace na výzvu</i>	410 394 000 Kč
<i>Minimální výše výdajů</i>	1 000 000 Kč
<i>Maximální výše výdajů</i>	20 000 000 Kč
<i>Cílová skupina</i>	pedagogičtí pracovníci, účastníci neformálního vzdělávání (děti od 3 let, žáci základních a středních škol), pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže

Tab. 13. Popis výzvy č. 02_18_071 (MŠMT, © 2019, vlastní zpracování)

Na základě mimořádných opatření proti šíření koronaviru byla dne 6. dubna zveřejněna změna výzvy č. 02_18_071. Důvodem změny je minimalizace rizik spojených při realizaci projektů. Změna spočívá v prodloužení data pro ukončení fyzické realizace projektu z 31. 12. 2022 na 31. 12. 2023. (MŠMT, © 2020)

Jak uvádí ministryně pro místní rozvoj Dostálová, (MMR © 2020), budou kvůli koronaviru přijata opatření i v oblasti evropských fondů. Mimořádná opatření proti šíření koronaviru negativně ovlivňuje i mnohé příjemce evropských dotací. Ministerstvo pro místní rozvoj tedy navrhne úpravu pravidel pro jejich čerpání. Současně bude Evropská komise vyzvána k prodloužení možnosti čerpání z probíhajícího programového období o jed rok. To znamená tedy do konce roku 2024. Zároveň současná situace téměř jistě ovlivní i start nového programového období. To mělo začít v roce 2021.

6.10.1 Náklady na zahájení činnosti

<i>Nákladová položka</i>	<i>Částka (v Kč)</i>
<i>Ověření listin potřebných pro zápis do spolkového rejstříku</i>	90,-
<i>Tisk letáků, propagace</i>	200,-
<i>Nákup materiálu</i>	300,-
<i>Celkem</i>	590,-

Tab. 14. Náklady na zahájení činnosti (vlastní zpracování)

Náklady na zahájení činnosti jsou minimální. Ušetříme zejména v následujících položkách:

- Zápis do spolkového rejstříku je zdarma
- Webová propagace (zřízení facebookové skupiny + zveřejnění na stránkách zajistí sama obec, nebo někdo z členů spolku)
- Potřebné vybavení pro sportovní či jiné aktivity (obec je vybavena základním vybavením, které využívá na pořádání různých dětských akcí)
- Materiál na tvůrčí činnosti (může se využít materiál, který obec pořídila na dílničky)

6.10.2 Provozní roční náklady

<i>Nákladová položka</i>	<i>Výpočet</i>	<i>Částka (v Kč)</i>
<i>Nájem</i>	1 500 x 8 lekcí za rok	12 000,-
<i>Elektřina</i>	50 x 8	400,-

<i>Voda</i>	20 x 8	160,-
<i>Plynové topení</i>	100 x 8	800,-
<i>Celkem</i>		13 360,-

Tab. 15. Provozní roční náklady (vlastní zpracování)

Za celý kalendářní rok poskytne kroužek 22 lekcí (s výjimkou dvou měsíčního prázdninového volna). S ohledem na to, že většina aktivit bude probíhat na místním hřišti, jsou provozní náklady sálu KD určeny především za zimní měsíce. Výjimkou bude změna programu. Provozní náklady zájmového kroužku by stály 13 360,- Kč ročně. Na základě předběžného jednání s paní starostkou obce Komárov bude usnesením zastupitelstva obce rozhodnuto o jejich odpuštění. V souvislosti s poskytováním prostor dalším občanům obce, kteří zde poskytují pravidelné zájmové aktivity také zdarma.

6.10.3 Rozpočet obce

Následující tabulka uvádí rozpočet obce na rok 2020, schválený dne 11. 12. 2019 zastupitelstvem obce a rozpočet za rok 2019.

<i>Příjmy</i>	<i>Rok 2019 schválený (v Kč)</i>	<i>Rok 2019 skutečnost (v Kč)</i>	<i>Rok 2020 schválený (v Kč)</i>
Daňové příjmy	2 064 600,-	2 265 110,25,-	2 610 000,-
Nedaňové příjmy	200 000,-	174 708,07,-	227 100,-
Přijaté transfery	64 000,-	118 860,-	66 000,-
Financování	-228 600,-	-190 500,-	-38 100,-
Úvěr	0,-	0,-	0,-
Převod z předcházejícího roku	500 000,-	639 720,-	500 000,-
<i>Celkem</i>	2 600 000,-	3 007 898,32,-	3 365 000,-
<i>Výdaje</i>			
Běžné výdaje	2 447 000,-	1 673 023,43,-	2 875 600,-
Kapitálové výdaje	153 000,-	66 870,-	489 400,-
<i>Celkem</i>	2 600 000,-	1 739 893,43,-	3 365 000,-

Tab. 16. Rozpočet obce na rok 2019, 2020 (Obec Komárov, © 2019)

6.11 Riziková analýza

Důležité je definovat možná rizika, která mohou při tvorbě projektu vzniknout a stanovit strategie pro jejich minimalizaci. K tomu nám slouží riziková analýza. V následující tabulce jsou uvedena možná rizika spolu s variantou jejich řešení.

RIZIKO	ŘEŠENÍ
NEOBRŽENÍ FINANČNÍ PODPORY Z MAS	Konzultace s MAS před podáním žádosti a důkladná příprava
NEZÁJEM O KROUŽEK	Zaměření na propagaci a informovanost, dostatečná motivace nabízeným programem aktivit
NÍZKÝ POČET DĚTÍ	Oslovení rodičů a dětí z okolních obcí
NÍZKÁ ÚČAST Z DŮVODU NEMOCI	Případná změna programu či přesunutí kroužku na jiný termín prostřednictvím potvrzení účasti členů na facebookové skupině
NÁHLÁ ZMĚNA POČASÍ	Příprava v podobě náhradního programu, který se uskuteční na sále KD
NEDOSTATEK ČASU PRO PŘÍPRAVU PROGRAMU	Nabídka spolupráce ostatních maminek při přípravě programu pro děti

Tab. 17. Riziková analýza (vlastní zpracování)

6.12 Zhodnocení projektu

Přínosem projektu je rozšíření volnočasových aktivit v obci Komárov formou zájmového kroužku pro předškolní děti. Podpora jejich zdravého vývoje především pobytem v přírodě, rozvoj jejich vědomostí a dovedností. Společné trávení volného času rodičů a dětí různými aktivitami.

Cílem zájmového kroužku je naučit děti, jak správně využívat volný čas. Dát jim prostor k rozvoji jejich osobnosti pomocí pohybových, znalostních i tvůrčích činností. Seznámit je s místními tradicemi, které postupem času z obcí vymizely a v lepším případě se pokusit o jejich obnovu.

Výhodou oproti městu je lepší prostředí a čistější vzduch. Možnost procházek či výletů do přírody a okolních lesů. Děti získají nejen nové znalosti, ale také se naučí, jak se chovat k přírodě.

Od projektu se očekává zapojení rodičů i dětí nejen z Komárova, ale i z okolních obcí. Především přilákání nových přistěhovalých obyvatel, kteří se obvykle zdráhají zapojit do aktivit obce. Je zde možnost navázat nová přátelství nejen dětí, ale i rodičů. Výměna zkušeností, a hlavně zdravý pohyb můžou být příjemným zpestřením všedního dne.

Založení zájmového kroužku bude prostřednictvím spolku, který s sebou přináší řadu výhod. Především je to získání finančních prostředků, které na podporu spolků poskytuje MAS Šternbersko. Navíc stanovy spolku vymezují poskytování volnočasových aktivit pro děti a mládež. To znamená, že spolek může nadále rozšiřovat volnočasové aktivity i pro starší děti a mládež. Ať již zřízením dalšího zájmového kroužku či organizováním příležitostných akcí formou soutěží a her. Mohou být také organizovány bazárky s dětským oblečením, různé výlety či exkurze. Možností je opravdu spousta a vzhledem k nízkým nákladům potřebných pro založení spolku se tato investice zaručeně vyplatí.

Vznik zájmového kroužku pro předškolní děti zvýší atraktivitu obce a přispěje k rozvoji mikroregionu Šternbersko.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo vytvořit projekt, který přispěje k rozvoji mikroregionu prostřednictvím rozšíření nabídky volnočasových aktivit předškolních dětí. Přístup k volnému času je důležitým faktorem pro rozvoj daného území a obyvatelstvo tvoří podstatou složku regionu, která má vliv na jeho rozvoj.

V praktické části diplomové práce byla nejprve provedena komparace volnočasových aktivit v ČR, Slovensku a Švédsku. Bylo zjištěno, že ČR i Slovensko mají podobný systém řízení volného času a téměř se od sebe neliší. Obě země by se mohly od Švédska inspirovat zohledněním sociálních příspěvků na předškolní vzdělávání, se kterým souvisí i poskytování zájmových kroužků. Za to Švédsko by mohlo svá centra volného času více zaměřit na děti předškolního věku.

Na základě analýzy současného stavu nabídky volnočasových aktivit předškolních dětí v mikroregionu Šternbersko byly navrženy změny a doporučení pro rozvoj v této oblasti.

Město Šternberk, které je přirozeným centrem mikroregionu bylo zhodnoceno jako místo s dostatečnou nabídkou zájmových kroužků pro předškolní děti, jak to ostatně vyplynulo i z dotazníkového šetření. S výjimkou rozšíření volnočasových aktivit o taneční kroužek, který by byl vhodný již pro děti od tří let. Dále byl zjištěn nedostatek v informovanosti o nabídce zájmových kroužků. Bylo navrženo řešení v podobě propagace prostřednictvím webových stránek.

Z analýzy dále vyplynulo, že zejména v menších obcích je nabídka zájmových kroužků nedostačující či dokonce nulová. Z toho důvodu byl vytvořen projekt se zaměřením na podporu volnočasových aktivit v obci Komárov. Zájmový kroužek bude zřízen prostřednictvím založení spolku s názvem PRO DĚTI Komárov z.s. Výhodou založení spolku je především získání finančních prostředků z dotačních programů. Navíc může spolek dále rozšiřovat volnočasové aktivity pro děti i mládež a organizovat příležitostné akce. To budou umožňovat statuty spolku, na kterých se jejich zakladatelé shodnou při zakládání spolku.

Vznik zájmového kroužku zvýší atraktivitu obce a přispěje k rozvoji mikroregionu. Vzhledem k dlouhodobějšímu záměru obce učinit kroky v rozšíření volnočasových aktivit pro menší děti, je skutečnost, že nastane realizace projektu velmi vysoká.

Daný projekt mohou ovlivnit současná mimořádná opatření proti šíření pandemie koronaviru, a to jak ze strany zahájení činnosti, tak ze strany finanční podpory EU.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

- [1] BENDL, Stanislav a kol. *Vychovatelství: Učebnice teoretických základů oboru*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2015, 306 s. ISBN 978-80-247-4248-9.
- [1] ČADIL, Jan. *Regionální ekonomie. Teorie a aplikace*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, 152 s. ISBN 978-80-7400-191-8.
- [3] HOSKOVCOVÁ, Simona. *Psychická odolnost předškolního dítěte*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2006, 160 s. ISBN 80-247-1424-8.
- [4] JÁČ, Ivan a kol. *Jedinečnost obce v regionu*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010, 203 s. ISBN 978-80-7431-038-6.
- [5] JANÍKOVÁ, Věra a kol. *Výuka cizích jazyků*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2011, 200 s. ISBN 978-80-247-3512-2.
- [6] KAPLÁNEK, Michal a kol. *Volný čas a jeho význam ve výchově*. 1. vyd. Praha: Portál, 2017, 208 s. ISBN 978-80-262-1250-8.
- [7] KRAFTOVÁ, Ivana, Martin MAŠTÁLKA, Zdeněk MATĚJA, Ondřej SVOBODA a Pavel ZDRAŽIL. *Bezpečný rozvoj regionu*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 188 s. ISBN 978-80-7552-261-0.
- [8] LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2006, 368 s. ISBN 978-80-247-1284-0.
- [9] MAIER, Karel. *Udržitelný rozvoj území*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2012, 253 s. ISBN 978-80-2474-198-7.
- [10] MALACH, Antonín. *Jak podnikat po vstupu do EU*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2004, 528 s. ISBN 978-80-2476-384-2.
- [11] OBERHUEMER, Pamela, Inge SCHREYER a Michelle J. NEUMAN. *Professionals in Early Childhood Education and Care Systems: European Profiles and Perspectives*. 1st ed. Leverkusen: Barbara Budrich, 2010, 525 s. ISBN 978-3-86649-249-3.
- [12] OPRAVILOVÁ, Eva. *Předškolní pedagogika*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2016, 224 s. ISBN 978-80-247-5107-8.
- [13] PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času*. Praha: Univerzita Karlova, 2014, 145 s. ISBN 978-80-7290-666-6.

[14] RODRIGUEZ DE LA VEGA, Lia a Walter N. TOSCANO. *Handbook of Leisure, Physical Activity, Sports, Recreation and Quality of Life. International Handbooks of Quality-of-Life*. 1st ed. Cham: Springer, 2018, 451 s. ISBN 978-3-319-75528-1.

[15] SKLÁDALOVÁ, Markéta. *Jak na to? O rodičovství, dětech a výchově*. 1. vyd. Brno: Albatros Media a.s., 2015, 132 s. ISBN 978-80-2641-073-7.

[16] WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007, 246 s. ISBN 978-80-245-1301-0.

Elektronické zdroje:

[17] Aktuality. *ZUŠ Moravský Beroun* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.zusmorberoun.cz/>

[18] Archive: Statistika obyvatelstva na regionální úrovni. *Eurostat* [online]. © 2019 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Statistika_obyvatelstva_na_region%C3%A1ln%C3%AD_%C3%BArovni#M.C3.ADra_porodnosti_a_m.C3.ADra_plodnosti

[19] Bohuňovice, oficiální internetové stránky obce. *Bohuňovice* [online]. © 2018 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.bohunovice.cz/>

[20] Bohuňovické mažoretky. *Mažoretky-Bohuňovice* [online]. © 2006-2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.mazoretky-bohunovice.band.cz/>

[21] Centra pro předškolní děti. *Volný čas Praha* [online]. © 2009 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <http://www.volnycaspraha.cz/pro-rodice/centra-pro-predskolni-deti>

[22] Centrá voľného času. *Slovensko* [online]. © 2018 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/zivotne-situacie/zivotna-situacia/_centra-volneho-casu

[23] Cesta do Evropské Unie, definice a výchozí principy regionální politiky. *Informační systém pro aproximaci práva* [online]. © 2011 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://isap.vlada.cz/dul/cesty.nsf/7f723857997b924bc1257926004bd509/b6b7c3cf3df55588025686d00433699?OpenDocument>

[24] CVČ DaM Slniečko Dobšiná. *CVČ Dobšiná* [online]. © 2012 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://www.cvcdotsina.com/o-nas/>

- [25] ČESKO. Vyhláška č. 432/1992 Sb. Vyhláška ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky o střediscích pro volný čas dětí a mládeže In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-01-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-432>
- [26] ČESKO. Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-01-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>
- [27] Czech Republic. Early Childhood Education and Care. *European Commission* [online]. © 2019 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-education-and-care-21_en
- [28] Data pro místní akční skupiny (MAS). *Český statistický úřad* [online]. © 2020 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas
- [29] Dětské centrum Oáza. *Facebook.com* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/detskecentrumOAZA/>
- [30] DĚTSKÝ KLUB ECCÁČEK z.s. Centrum pro rodiče s dětmi od bříska do předškolního věku. *Eccáček* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://eccacek.weebly.com/>
- [31] Dolany, oficiální stránky obce. *Dolany* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.dolany-ol.cz/>
- [32] Domašov u Šternberka, oficiální web. *Domašov u Šternberka* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.domasovusternberka.cz/>
- [33] Eurostat. *European Commission* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
- [34] Euroregiony. *Regionální informační servis* [online]. © 2019 [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/euroregiony>
- [35] Familjecentralen Glasmästaregatan Draken. *Goteborg* [online]. © 2020 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://goteborg.se/wps/portal/enhetssida/familjecentralen-glasmaestaregatan-draken/vad-ar-en-familjecentral%3F!ut/p/z1/hY2xCsIwGISfpmv-Pzba4JZJqAH-HxizSSkwLMSlpNNCnN-AkKN52d99xoEGB9v1zsn2agu9d8We9u7DNA-WnL6PHEeYOi4RKZpJTXW-j-AbrU-EMCoQVtXRjeV8IPNbego7mZaCJ5xBK-PKc3LvSIKc87EhmCdIde1wm-LMSwJ1AcI812t0nTiBVE2w44!/dz/d5/L2dBI-SEvZ0FBIS9nQSEh/>

- [36] Family Point místo pro rodinu. *Family Point* [online]. © 2011-2020 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://familypoint.cz/pro-verejnost/>
- [37] Happy Kids Kungsbacka. *Happy kids* [online]. © 2020 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://happykids.se/en/kungsbacka-forskola/about/>
- [38] Hrajeme si s dětmi. *Mateřské centrum Kuličky z.s.* [online]. © 2009 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://kulicky.webnode.cz/>
- [39] Children in Sweden. *Sweden* [online]. © 2020 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://sweden.se/society/children-and-young-people-in-sweden/>
- [40] Jak správně založit spolek. *Poradna* [online]. © 2018 [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/spolky-a-zapojeni-verejnosti/spolky/zakladani-spolku/rada/jak-spravne-zalozit-spolek>
- [41] Jívová, oficiální webové stránky obce. *Obec Jívová* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.obecjivova.cz/>
- [42] Klára Dostálová: Kvůli koronaviru přijmeme opatření i v oblasti evropských fondů. Současně navrhnou Evropské komisi prodloužení současného období o jeden rok. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. © 2020 [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/cs/ostatni/web/novinky/klara-dostalova-kvuli-koronaviru-prijmeme-opatrenopa-tren?fbclid=IwAR1LJw4eBWuQtmhAxG9v1OA6IjxmLtir40EgJ2CAhvwhL_SS89LL7sxzm-g
- [43] Klub pro rodiče s dětmi Mladějovice. *Facebook.com* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/1979224569027860/>
- [44] Kroužky-nadstandardní aktivity. *Mateřská škola Komenského 44, Šternberk* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.skolkakomenskeho.cz/krouzky/>
- [45] Kroužky 2019/20. *ZŠ a MŠ Aloise Štěpánka, Dolany u Olomouce* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.zsdolany.cz/krouzky/>
- [46] KUDRNA, Eva. Odlišná výchova ve skandinávských rodinách, In: *PigiMáma* [online]. 2019 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://mama.pigi.cz/odlisna-vychova-ve-skandinavskych-rodinach/>

- [47] Kurzy pro děti a mládež. *Top English* [online]. © 2016 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.top-english.cz/kurzy-anglictiny-pro-deti.php>
- [48] LINDSTRÖM, Lisbeth [online]. Tojned: The Online Journal Of New Horizons In Education. Everyday life at the Leisure-time centre, 2012 [cit. 2020-04-10]. Ke stažení dostupné z: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:979407/FULLTEXT01.pdf>
- [49] Lužice, oficiální stránky obce. *Obec Lužice* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.obeclužice.cz/>
- [50] Mateřská škola. *Škola Jívová* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.skolajivova.cz/ms/>
- [51] Mateřská škola. Zájmové kroužky. *ZŠ a MŠ Babice* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://skolababice.cz/materska-skola/zajmove-krouzky/>
- [52] Město Libavá, oficiální stránky obce. *Hagnózek* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.mesto-libava.eu/>
- [53] Město Šternberk. *Šternberk* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.sternberk.eu/>
- [54] Mikroregion Šternbersko. *MAS Šternbersko* [online]. © 2016-2020 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <http://www.mas-sternbersko.cz/cz/196/mikroregion-sternbersko>
- [55] Mimoškolní aktivity. Zájmové kroužky. *ZŠ a MŠ Mladějovice* [online]. © 2016 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.zsamsmladejovice.cz/mimoskolni-aktivity/zajmove-krouzky/>
- [56] Moravský Beroun, oficiální web. *Moravský Beroun* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.morberoun.cz/>
- [57] Obec Hlásnice, oficiální stránky obce. *Obec Hlásnice* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.obechlasnice.cz/>
- [58] Obec Hlušovice. *Hlušovice* [online]. © 2018 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://hlušovice.eu/>
- [59] Obec Hnojice, oficiální stránky. *Hnojice* [online]. © 1998-2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.hnojice.cz/>
- [60] Obec Horní Loděnice. *Horní Loděnice* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.hornilodenice.cz/>

- [61] Obec Huzová, oficiální web. *Huzová* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.huzova.cz/>
- [62] Obec Liboš. *Liboš* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.libos.cz/>
- [63] Obec Mutkov. *Mutkov* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.mutkov.cz/>
- [64] Obec Norberčany. *Norberčany* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.norbercany.cz/>
- [65] Obec Řídeč. *Řídeč* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.ridec.cz/>
- [66] Obec Štarnov, oficiální webové stránky obce. *Štarnov* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://starnov.cz/>
- [67] Občanské sdružení Hagnózek Hnojice. *Hagnózek* [online]. © 2018 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.hagnozek.cz/>
- [68] Obyvatelstvo 1. ledna podle věkových skupin a pohlaví. *Eurostat* [online]. © 2019 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=demo_pjangroup&lang=en
- [69] Oficiální stránky florbalového klubu FBC Šternberk. *Florbal Šternberk* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://florbalsternberk.cz/>
- [70] O nás. *MŠ Lužice* [online]. © 2018 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://ms-luzice.webnode.cz/o-nas/>
- [71] O oddíle. *Rarášci* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.rarasci.cz/oddil.php>
- [72] Pobočky školy. Štěpánov. *ZUŠ Žerotín Olomouc* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.zus-zerotin.cz/o-skole/pobocky-skoly/clanky/stepanov-25.html>
- [73] Popis projektu. *MAS Šternbersko* [online]. © 2016-2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.mas-sternbersko.cz/cz/222/popis-projektu>
- [74] Přípravné třídy základních škol od školního roku 2017/2018. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. © 2017 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/pripravne-tridy-zakladnich-skol-od-skolniho-roku-2017-2018>

- [75] Regionální rozvoj. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj>
- [76] Regionální spolupráce. *Český statistický úřad* [online]. © 2014 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-2105-05-v_letech_2000_az_2004-7_1_mikroregiony
- [77] Rekreační stáj Řídeč. *Koně Řídeč* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.koneridec.cz/>
- [78] Rodinné centrum Koloušek-Tovér. *Facebook.com* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/pages/category/Performance---Event-Venue/RC-Kolou%C5%A1ek-Tov%C3%A9%C5%99-617851801991298/>
- [79] Rozpočet mikroregionu Šternbersko na rok 2017. *Mikroregion Šternbersko* [online]. © 2017 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: http://www.mikroregion-sternbersko.cz/assets/File.ashx?id_org=101476&id_dokumenty=1003
- [80] Rozpočet mikroregionu Šternbersko na rok 2018. *Mikroregion Šternbersko* [online]. © 2017 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: http://www.mikroregion-sternbersko.cz/assets/File.ashx?id_org=101476&id_dokumenty=1173
- [81] Rozpočet mikroregionu Šternbersko na rok 2019. *Mikroregion Šternbersko* [online]. © 2018 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: http://www.mikroregion-sternbersko.cz/assets/File.ashx?id_org=101476&id_dokumenty=1316
- [82] Rozpočet mikroregionu Šternbersko na rok 2020. *Mikroregion Šternbersko* [online]. © 2019 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: http://www.mikroregion-sternbersko.cz/assets/File.ashx?id_org=101476&id_dokumenty=1427
- [83] Rozpočet obce Komárov-rok 2020. *Obec Komárov* [online]. © 2019 [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: <https://www.obec-komarov.cz/file.php?nid=5925&oid=7401379>
- [84] Samotišky, oficiální web obce. *Samotišky* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.samotisky.cz/>
- [85] Sbor dobrovolných hasičů Bělkovice-Lašťany. *Hasiči Bělkovice-Lašťany*. [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://hasicibl.webgarden.cz/>

- [86] Slovakia. Early Childhood Education and Care. *European Commission* [online]. © 2020 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-education-and-care-72_en
- [87] Spolek rodičů Moravský Beroun. *Facebook.com* [online]. [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/rodicemb/>
- [88] Stanovy spolku. *CHYŇAVA DĚTEM* [online]. © 2015 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://chynavadetem.webnode.cz/kontakt/stanovy-spolku/>
- [89] Statut mikroregionu. *Mikroregion Šternbersko* [online]. © 2017 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <http://www.mikroregion-sternbersko.cz/statut-mikroregionu/d-1001/p1=52>
- [90] Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013 [cit. 2020-04-10]. Ke stažení dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>
- [91] Sweden. Early Childhood Education and Care. *European Commission* [online]. © 2020 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-education-and-care-80_en
- [92] ŠAFÁŘOVÁ, Barbora a Ivo ŠKRABAL. Mikroregiony a místní akční skupiny, In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2008 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>
- [93] Školička fotbalu. *FK Šternberk* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.fksternberk.cz/pripravka-rocnik-2005-2006/>
- [94] Školní rok 2019/2020. *MŠ Bělkovice-Lašťany* [online]. © 2014 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://ms.skolabelkovice.cz/>
- [95] TAUBEROVÁ, Daniela. Krytý bazén ve Šternberku nabídne plavání i wellness. Takto má vypadat, In: *Olomoucký deník* [online]. 2019 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: https://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/kryty-bazen-ve-sternberku-takto-ma-vypadat-20191007.html
- [96] TJ Sokol Bohuňovice. *Fotbal Bohuňovice* [online]. © 2016 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://fotbalbohunovice.cz/>
- [97] T.J. Sokol Šternberk. *Sokol Šternberk* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: sokol-sternberk.cz

- [98] Trávenie voľného času [online]. Marginal, 2018 [cit. 2020-04-10]. Ke stažení dostupné z: <https://marginal.sk/wp-content/uploads/2018/02/10.TR%C3%81VENIE-VO%C4%BDN%C3%89HO-%C4%8CASU.pdf>
- [99] Ukazatele plodnosti. Eurostat [online]. © 2019 [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>
- [100] Úvod. Atletický klub Šternberk z.s. [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://aksternberk.estranky.cz/>
- [101] Úvod. Hraničné Petrovice [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.hranicnepetrovice.cz/>
- [102] Úvod. Lipina [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.lipina.eu/>
- [103] Úvod. Obec Babice [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.obecbabice.cz/>
- [104] Úvod. Obec Bělkovice-Lašťany [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.belkovice-lastany.cz/>
- [105] Úvod. Obec Komárov [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.obec-komarov.cz/>
- [106] Úvod. Obec Mladějovice [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.mladejovice.cz/>
- [107] Úvod. Obec Žerotín [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.obeczerotin.cz/>
- [108] Úvod. Strukov [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.strukov.cz/>
- [109] Úvod. Štěpánov [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.stepanov.cz/>
- [110] Úvod. Tověř [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.tover.cz/>
- [111] Voľnočasové zariadenia. Centrum vedecko-technických informácií SR [online]. © 2019 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/mladez-a-sport/volnocasove-zariadenia.html?page_id=10270

- [112] Vše o území. *Český statistický úřad* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__500526#w=
- [113] Výzva č. 02_18_071 Zvyšování kvality neformálního vzdělávání. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. © 2019 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/vyzva/vyzva-c-02-18-071-zvysovani-kvality-neformalniho-vzdelavani-2.htm>
- [114] Zájmové útvary. *Dům dětí a mládeže ve Šternberku* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://www.ddmsternberk.cz/index.php?nid=8421&lid=cs&oid=1642902>
- [115] Základní umělecké školy. *Národní ústav pro vzdělávání* [online]. © 2011-2020 [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/zus>
- [116] Změna výzvy Zvyšování kvality neformálního vzdělávání. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. © 2020 [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/aktualita/zmena-vyzvy-zvysovani-kvality-neformalniho-vzdelavani.htm>
- [117] ZŠ a MŠ Huzová. *ZŠ Huzová* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://zshuzova.cz/w/>
- [118] ZUŠ M. Stibora. *ZŠ a MŠ Aloise Štěpánka. Dolany u Olomouce* [online]. © 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.zsdolany.cz/zus-m-stibora-olomouc-pri-zs-dolany/>
- [119] ZUŠ Šternberk. *ZUŠ Šternberk* [online]. [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.zus-sternberk.cz/skola.php>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
CRSP	Centrum pro rodinu a sociální péči
CVČ	Centra volného času
DDM	Dům dětí a mládeže
EU	Evropská Unie
MAS	Místní akční skupiny
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
NNO	Nestátní neziskové organizace
SRR	Strategie regionálního rozvoje
VÚSC	Vyšší územní samosprávné celky
ZUŠ	Základní umělecké školy

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Počet dětí předškolního věku ve srovnávaných zemích (Eurostat, © 2020, vlastní zpracování)	35
Obr. 2. Počet dětí mladšího školního věku ve srovnávaných zemích.....	35
Obr. 3. Celková míra plodnosti (Eurostat, © 2019, vlastní zpracování)	37
Obr. 4. Počet dětí ve věku 5-9 let ve srovnávaných zemích (Eurostat, © 2019,	38
Obr. 5. Počet dětí mladších 5 let ve srovnávaných zemích (Eurostat, © 2019,.....	38
Obr. 6. Systémy řízení volného času (vlastní zpracování na základě.....	39
Obr. 7. Obce mikroregionu (MAS Šternbersko, © 2016-2020)	41
Obr. 8. Graf otázky č. 6: Jaký kroužek navštěvuje vaše dítě? (vlastní zpracování) ...	51
Obr. 9. Graf otázky č. 7: Z jakého důvodu vaše dítě nenavštěvuje zájmový kroužek? (vlastní zpracování)	51
Obr. 10. Graf otázky č. 8: Jaký typ zájmového kroužku v blízkosti vašeho bydliště.	52
Obr. 11. Ganttův diagram (vlastní zpracování)	66

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Základní a statistické údaje o srovnávaných zemích (European Union, © 2020, vlastní zpracování)	34
Tab. 2. Celková míra plodnosti (Eurostat, © 2019, vlastní zpracování)	36
Tab. 3. Základní údaje o obcích (Mikroregion, MAS, ČSÚ, vlastní zpracování)	43
Tab. 4. Rozpočet Mikroregionu Šternbersko na rok 2019, 2020 (Mikroregion	45
Tab. 5. Zájmové kroužky při ZŠ a MŠ (vlastní zpracování)	46
Tab. 6. Základní umělecké školy a jazykové školy (vlastní zpracování)	47
Tab. 7. Spolky a kluby, zájmové kroužky, mateřská centra a ostatní aktivity (vlastní zpracování)	49
Tab. 8. SWOT analýza projektu (vlastní zpracování)	61
Tab. 9. Základní údaje zájmového kroužku (vlastní zpracování).....	63
Tab. 10. Nabídka tematických činností (vlastní zpracování).....	65
Tab. 11. Činnosti potřebné k realizaci projektu (vlastní zpracování).....	65
Tab. 12. Popis projektu MAS Šternbersko (MAS Šternbersko, © 2016-2020)	67
Tab. 13. Popis výzvy č. 02_18_071 (MŠMT, © 2019, vlastní zpracování)	67
Tab. 14. Náklady na zahájení činnosti (vlastní zpracování).....	68
Tab. 15. Provozní roční náklady (vlastní zpracování)	69
Tab. 16. Rozpočet obce na rok 2019, 2020 (Obec Komárov, © 2019)	69
Tab. 17. Riziková analýza (vlastní zpracování).....	70

SEZNAM PŘÍLOH

P I Dotazník

P II Tabulky a grafy k otázkám z dotazníků